19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލި ސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔ
އިޤުތިޞ ދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން
1 ޖުލައި 2021
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަ ން / ގޮތް: މައިކްރޯ ސޮފްޓް ޓީމްސް މެދުވެރިކޮށް – ވެބް ކޮންފަރެންސިންގ
ފެށުނު ގަޑި: 21:00

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު؛ އަލިފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙުސައިން{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
.` އިޤުތިސާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން ފަށާނަން. މި ވަގުތު ކޮމިޓީއަށް ވަޑައިގެން ތިއްބެވީ ތިނަދޫ
އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ، ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޙުސިން
ޙަމީދު، މިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ރިޟާ، ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
އިބްރާހީމް ނާޒިލް، ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު އަދި އަޅުގަނޑު އަލިފުށި
ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙުސައިން. މިއަދު އެޖެންޑާ ކުރެވިފައި އޮތީ ގާނޫނު ނަންބަރު 25 /2019
އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ ގާނޫނަށް ގެނެވޭ އިޞްލާޙުތައް ދިރާސާކުރުން. މި ގޮތުން އަޅުގަނޑު މިއަދު މީރާ،
އޭ.ޖީ އަދި ފިނޭންސްއިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތުތައް ހުރީ ލިބިފަ. މި މަޢުލޫމާތުގެ އަލީގައި ބައެއް
އިތުރު ކަންކަން ހިމެނުމަށް މީރާއިން ވެސް ހުށަހަޅުއްވާފަ އޮތުމާއެކުގައި އަޅުގަނޑު މަސައްކަތްކުރަމުން ދާނީ ބިލު
ނިންމަން އޮތް މުހުލަތު ކުޑަކަމާއެކުގައި އެ ބައިތައް ފަހަށް ބަހައްޓާފައި ފެށިގެން ހަމަ ފަހަރަކު މާއްދާއަކުން
މާއްދާއަކުން ކުރިއަށް ގެންގޮސް ނިންމާލާ ގޮތަށް މަސައްކަތްކުރާނީ. ޕާކް ކޮށްލަންޖެހޭ މާއްދާއެއް ޕާކް ކޮށްލާފައި
ސުވާލު އުފެދޭ މާއްދާ ފަހަށް މަޑު ކުރަމުންދާނީ. އެގޮތަށް މަސައްކަތް ކުރެވިއްޖިއްޔާމުން ތަންކޮޅެއް ހަލުއިކޮށް
ނިންމާލެވިދާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން މާޒީގެ ތަޖުރިބާއިން ގަބޫލުކުރެވޭތީއާ ވެސް އެކުގައި. ދެން ވެމްކޯއިން އެބަ
އޮތް އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާކުރަމުންދާ ބިލަށް ކަމެއް ހިމެނުމަށް ޓަކައި ފޮނުވާފަ. އެހެންނަމަވެސް، އެއީ މި ބިލުގައި
ހިމެނިދާނެ ކަމެއް ކަމަކަށް އިދާރީމޭޒުން އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ދެއްވާ، ހިމެނިދާނެ އެއްޗެއް ނޫން ކަމަށް އިނގޭތޯ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފަށައިގަތުމުގެ ކުރީގައި އިދާރީމޭޒަށް ފުރުޞަތު އަރުވާނަން މި ދިރާސާކުރުމުގެ ކުރިން
ހިއްސާކޮށްދެއްވަން އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވި ކަހަލަ މަޢުލޫމާތުތައް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި. އޭގެ
ފަހުގައި އަޅުގަނޑު ފަށައިގަންނާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވާނަން އިދާރީމޭޒަށް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވެމްކޯއިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފޮނުވާފައި މިއަދު ސިޓީއެއް މި ވަނީ މުދަލާ ޚިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ
ގާނޫނުގެ، ގާނޫނު ނަންބަރު /2011 10ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ރ)ގެ ދަށުން ޖީ.އެސް.ޓީ ނެގުމުން
އިސްތިސްނާ މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ ތެރޭގައި ކަރަންޓާ، ފެނާ އަދި ނަރުދަމާ ހިމެނިގެންވެއެވެ. ކަން މިހެން އޮތްއިރު
1

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ފެނާ، ނަރުދަމާ އަދި ކަރަންޓުގެ ޚިދުމަތް ވެސް ޔުޓިލިޓީ ރެގިއުލޭޓްރީ އޮތޯރިޓީގެ ގާނޫނު، ގާނޫނު ނަންބަރު
26/2020ގެ ދަށުން ގިންތިކޮށްފައި ވަނީ އާއްމު ބޭނުންތަކުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ގޮތުގައިކަން ފާހަގަކުރަމެވެ. ހަމަ މި
ބީދައިން ކުނި މެނޭޖުކުރުމުގެ ޚިދުމަތްތައް ވެސް ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ ދަށުން އާއްމު ބޭނުންތަކުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ
ގޮތުގައި ގިންތިކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އާއްމު ބޭނުންތަކުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ގިންތިކޮށްފައިވާ
ޚިދުމަތްތަކުގެ ތެރެއިން ހަމައެ ކަނި ޖީ.އެސް.ޓީ ނަގާ ޚިދުމަތަކީ ކުނި މެނޭޖުކުރުމުގެ ޚިދުމަތްކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.
އެހެންކަމުން، މިހާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޤުތިސާދީ ކޮމިޓީގައި ކުރިއަށްދާ އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގާނޫނު،
ގާނޫނު ނަންބަރު 25/2019 އަށް 1 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު ދިރާސާގައި މި ކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށްދެއްވާ
އެހެނިހެން އާއްމު ބޭނުންތަކުގެ ޚިދުމަތްތަކެކޭ ވެސް އެއްފަދައިން މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ
ގާނޫނު، ގާނޫނު ނަންބަރު /2011 10ގެ ދަށުން ޖީ.އެސް.ޓީ ނެގުމުން އިސްތިސްނާވާ ޚިދުމަތުގެ ތެރޭގައި ކުނި
މެނޭޖުކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ހިމަނައިދެއްވުން އެދި ވަރަށް އަދަބުވެރިކަމާއިއެކު ދެންނެވީމެވެ. ދެން މިއީ މިހާރު
ހުށަހެޅިފައިވާ އިޞްލާޙުގައި ކުރިން އިންނާނީ، ކުރިން އިންކަމް ޓެކްސް ގާނޫނުގައި ކުރީގެ އޮރިޖިނަލް ގާނޫނުގައި މި
އިންނަނީ މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން އިސްތިސްނާވާ ފަރާތްތައް މި އިންކަމް ޓެކްސް ގާނޫނުން އިސްތިސްނާ
ދޭގޮތަށް. ދެން މިހާރު ގާނޫނަށް ރެފަރެންސް ދިނުން އިޞްލާޙުކޮށްފައި އެ މާއްދާ އިނީ ޓެކުހާ ގުޅޭ ގާނޫނަކުން ދެވޭ
އިސްތިސްނާ. އެހެންވީމާ، އަސްލު އެބޭފުޅުން އެ ރިކުއެސްޓް ކުރައްވާ ގޮތް ހަމަޖެހިގެންދާނީ ޖީ.އެސް.ޓީ ގާނޫނު
އިޞްލާޙުކޮށްގެން އިނގޭތޯ. އެއީ މުދަލާ ޚިދުމަތުގެ ގާނޫނު. އެ ޚިދުމަތަކުން ނަގާ ޓެކްސްއެއް އިސްތިސްނާއަށް
އެދިފައި އިނީމަ މިއީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަމުން މި ދަނީ އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމާ ގުޅޭ ގާނޫނުގެ
އިޞްލާޙު. އެހެންވީމާ، މިއީ ތަފާތު ދެ ގާނޫނެއް. ދެން މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ އެ ގާނޫނު
އިޞްލާޙުވީމަ އެ ގާނޫނުން ލިބިދޭ އިސްތިސްނާ ހަމަ އިންކަމް ޓެކްސް ގާނޫނުގެ ދަށުން ވެސް ލިބިގެންދާނެ.
އެހެންވީމާ، އެބޭފުޅުން އެ ރިކުއެސްޓް ކުރައްވާ ގޮތް އަސްލު ހަމަޖެހިގެންދާނީ ޖީ.އެސް.ޓީ ގާނޫނު އިޞްލާޙުކޮށްގެން.
މި ސިޓީ ދެން އަޅުގަނޑުމެން އިދާރީ ގޮތުން ބެލި ބެލުމުން މިހާރު މި ގާނޫނަކަށް އެޕްލައިއެއް ނުވޭ. އެއީ އަޅުގަނޑު
ދަންނަވާލަން އޮތް އެއްޗަކީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ ނިއުޝާ. އަޅުގަނޑު މި ވަގުތު ކޮމިޓީއާ ފަހުން ގުޅިވަޑައިގެންފި ދުވާފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އިދާރީމޭޒުގައި އެދޭނަން މި ބިލުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުން
2

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ފެއްޓިގެން ފަހަރަކު ނަންބަރެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ވިސްނުންފުޅަށް ދޫކޮށްލުމަށް ޓަކައި ކިޔުއްވާލަދެއް ވަން
އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ގާނޫނު ނަންބަރު 25 /2019 އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގާނޫނުއަށް އަންނަނިވި އިޞްލާޙުތައް ގެނައުން. -1
ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން. -2 (ނ)-
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަގުތީގޮތުން ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން، ދިވެހިރާއްޖެއިން އާމްދަނީ ލިބޭ ކޮންމެ
ފަރާތެއް. ދެން އަޅުގަނޑު އެބަ ސްކްރީން ޝެއާރކޮށްލަން މި ބިލުގައި މި މާއްދާ އިންނަ ގޮތާއިއެކު
ފެނިވަޑައިގަންނަވާނެ ގޮތަށް. މިހާރު ފެނިވަޑައިގަންނަވާނެ ތާވަލެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ފެންނަން އިން ގޮތް ވަރަށް ކުދި ފޮންޓުން ފެންނާތީ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ކިޔުއްވާލަދެއްވަންވީ ނޫންތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ގާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި މި އިންނަނީ މި ގާނޫނު ހިނގާނީ އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށެވެ. އެ
ފަރާތްތަކަށް އާމްދަނީ ލިބޭނީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ކަމުގައި ވީނަމަވެސް ނުވަތަ އެހެން ތަނަކުން ކަމުގައި ވީނަމަވެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ކޮންމެ ފަރާތެއް. އަދި އެ ފަރާތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތެއް
ކަމުގައި ނުވި ނަމަވެސް ދިވެހިރާއްޖެއިން އާމްދަނީ ލިބޭ ކޮންމެ ފަރާތެއް. އިތުރު މި ކުރެވެނީ (ނ)ގެ ގޮތުގައި،
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަގުތީގޮތުން ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ދިވެހިރާއްޖެއިން އާމްދަނީ ލިބޭ ކޮންމެ
ފަރާތެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މި ވަގުތު ކޮމިޓީއާ ގުޅިވަޑައިގެންފި މަތިވެރި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު. އަޅުގަނޑު
އާއްމު ގޮތެއްގަ އި ބިލުތައް ދިރާސާ ކުރަމުންދާއިރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟެއްނުކުރައްވާ ކަމަށް
ވަންޏާމުން އެ ޑްރާފްޓުގައި މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނުއިރު އޮތް ގޮތް އެއީ ރަނގަޅު ގޮތް ކަމަށް ބަލާ ފާސްވީ
ކަމަށް ބަލާފައި ދެން އިންނަ ނަންބަރަކަށް ދާނީ. އެއްވެސް ސުވާލެއް ނޫނީ ވިސްނުންފުޅެއް ހާމަކޮށްދެއްވަން
3

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ބޭނުންފުޅު ކަމަށް ވަންޏާމުން ހަމަ މައިކް އޮން ކޮށްލައްވާފަ ފުރުޞަތަކަށް އެދިވަޑައިގަތީމަ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު
ދެމުން ދާނަން. އެހެންވީމާ، މިހާރު މި އިވިގެންދިޔަ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ 2 ވަނަ (ށ)، (ނ) އެ ހިސާބުގައި
އެއްވެސް ސުވާލެއް ނޫޅޭ ކަމަށްވާ ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު އެބައި ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފަ 2 ވަނަ ނަންބަރަށް ދާނީ
އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-2 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ތ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -3 (ތ)- އެނޫން ވެސް
ގޮތަކުން ލިބޭ އާމްދަނީ މުޢާމަލާތެއްގެ މުޤާބިލެއްގެ ގޮތުގައި ނޫންކަމަށް ވިޔަސް ނުވަތަ ގާނޫނާ ޚިލާފަށް ނުވަތަ
ހުއްދަ ނޫން ގޮތަކަށް ކަމަށް ވިޔަސް ލިބޭ މުދަލާއި ފައިސާ އަދި ލިބިފައިވާ ގޮތް ނުވަތަ ހޯދާފައިވާ ގޮތް
ސާބިތުކޮށްނުދެވޭ ފައިސާ އާއި ފޮތްތަކުގައި ލިބުނު ކަމަށް ހިމަނާފައި ވިޔަސް، ނުވިޔަސް އިންވެސްޓްކުރަން ނުވަތަ
ޚަރަދުކުރަން ފައިސާ ލިބުނު ގޮތް ނުވަތަ ހޯދި ގޮތް ސާބިތުކޮށް ނުދެވޭ އިންވެސްޓުމަންޓްތަކާ، ޚަރަދުތަކާ ، ލިބުނު
ގޮތް ނުވަތަ ހޯދި ގޮތް ސާބިތުކޮށް ނުދެވޭ އެންމެހައި މުދާ ހިމެނޭ ގޮތުން. 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ތ) އިޞްލާޙުވެގެން
މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ހައިލައިޓްކޮށްލާފައި އަޅުގަނޑު މި އިނީ (ތ)- އެނޫން ވެސް ގޮތަކުން ލިބޭ އާމްދަނީ.
އެހެންވީމާ، ޢިބާރާތުގެ ކުޑަ ބަދަލެއް މި އަންނަނީ. "އާމްދަނީ ލިބުނީ" އުނިވެފައި މުޢާމަލާތެއްގެ މުޤާބިލެއްގެ
ގޮތުގައި ނޫން ކަމަށް ވިޔަސް ނުވަތަ ގާނޫނާ ޚިލާފަށް ނުވަތަ ހުއްދަ ނޫން ގޮތަކަށް ކަމުގައި ވިޔަސް. ދެން އިތުރު
ކުރެވޭ ބައެއް މި އަންނަނީ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ފެނިވަޑައިގަންނަވާނެ އިތުރު ކުރެވޭ ބައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކިޔުއްވާލަދެއްވާ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެނޫން ވެސް ގޮތަކުން ލިބޭ އާމްދަނީ. މުޢާމަލާތެއްގެ މުޤާބިލެއްގެ ގޮތުގައި ނޫން ކަމަށް ވިޔަސް ނުވަތަ ގާނޫނާ
ޚިލާފަށް ނުވަތަ ހުއްދަ ނޫން ގޮތަކަށް ކަމަށް ވިޔަސް ލިބޭ މުދަލާއި ފައިސާ އަދި ލިބިފައިވާ ގޮތް ނުވަތަ ހޯދާފައިވާ
ގޮތް ސާބިތު ނުކޮށްދެވޭ ފައިސާ އާއި އިންވެސްޓްކުރަން ނުވަތަ ޚަރަދުކުރަން ފައިސާ ލިބުނު ގޮތް ނުވަތަ ހޯދި ގޮތް
4

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ސާބިތުކޮށް ނުދެވޭ އިންވެސްޓު މަންޓްތަކާއި ޚަރަދުތަކާއި ލިބުނު ގޮތް ނުވަތަ ހޯދި ގޮތް ސާބިތުކޮށް ނުދެވޭ އެންމެހައި
މުދާ ހިމެނޭ ގޮތުން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު މި އޮތް ގޮތް އެހެން ވިސްނުމެއްގައި އެއްޗެއް ބުނުއްވަން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް
އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަވަނީ. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާ ޑްރާފްޓުގައި އޮތް ގޮތަށް ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި 3 ވަނަ ނަންބަރަށް
ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-3 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -9 (ނ)- އެއްވެސް
ޝަޚުސަކީ ގުރޫޕަކަށް ނިސްބަތްވާ ޝަޚުސެ އް ނަމަ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަސް ލައްކަ ރުފިޔާގެ ބަދަލުގައި
ބޭނުންކުރަންވާނީ އެ ގްރޫޕުގައި ހިމެނޭ ޝަޚުޞުތަކުގެ ތެރެއިން އެ ޝަޚު ސުތަކުގެ މައްޗަށް މި ގާނޫނު ހިނގާ
ޝަޚުސުތަކުގެ މެދުގައި އެ ފަސް ލައްކަ ރުފިޔާ ހަމަހަމަކޮށް ބެހުމުން އަންނަ އަދަދެވެ. ކުންފުނިތަކުގެ ވާހަކަ ކުރިން
މި މާއްދާގައި އިންނަނީ. އެ ޢިބާރާތް މި ބަދަލުވަނީ ޝަޚުސައް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެހެންވީމާ، 3 ވަނަ މާއްދާ ވެސް އޮތް ގޮތަށް އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާ އަޅުގަނޑު ދެން
އިންނަ ނަންބަރަށް ދާނީ އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-4 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން. (ރ)- މި
މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ޝަޚު ސު ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ ޕާޓްނަރޝިޕް ހިމެނޭ ގޮތުން ފަރުދެއް ނުވަތަ ބޭންކަކަށް
ނުވާ އެހެނިހެން ޝަޚުސުތަކަށެވެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
5

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ! 4 ވަނަ މާއްދާ ވެސް އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާ 5 ވަނަ މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-5 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -11 (ޅ)- ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ޕާޓްނަރޝިޕަކުން އެ ޕާޓްނަރޝިޕުގެ ޕާޓްނަރުންނަށް ލިބޭ ފައިސާ. ކުރީގައި އިންނަނީ އާމްދަނީން
ޕާޓްނަރޝިޕުގެ ޕާޓްނަރުންނަށް ލިބޭ ފައިސާ މިހާރު މި ބަދަލުވަނީ ޕާޓްނަރޝިޕަކުން ލިބޭ ފައިސާއަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
5 ވަނަ މާއްދާ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާނަން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ. ދެން 6 ވަނަ މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-6 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ލ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -11
(ލ)- -2 އެ ފައިދާ ލިބެނީ ކުންފުންޏެއްގެ ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއްގެ ނުވަތަ ޓްރަސްޓެއްގެ ޙިއްސާ އެއް ނުވަތަ
މަޞްލަޙަތެއް ތަޞައްރުފުކުރާ ހިނދު ފާއިތުވެދިޔަ 365 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެއްވެސް އިރެއްގައި ، އެ ފަރާތެއްގެ
ވެލިއުގެ 50 އިންސައްތަ އަށްވުރެ ބޮޑު ބައެއް ސީދާގޮތުން ވިޔަސް ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުން ވިޔަސް ނިސްބަތްވަނީ
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ނުއުފުލޭ މުދަލަކަށް ކަމަށް ވާނަމަ އެ ޙިއްސާއެއް ނުވަތަ މަޞްލަޙަތެއް ތަޞައްރުފުކޮށްގެން
ކަމަށްވުން. މި މާއްދާގައި، މި އަކުރުގައި (ލ)ގައި އިތުރު މި ވަނީ އެއްވެސް އިރެއްގައި. ކުރިން އިންނަނީ
ފާއިތުވެދިޔަ 360 ދުވަހުގެ ތެރޭގަ. ދެން މިހާރު އަންނަ މި ބަދަލަކީ ފާއިތުވެދިޔަ 360 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެއްވެސް
އިރެއްގައި އެ ފަރާތެއްގެ ވެލިއު 50 އިންސައްތަ އަށްވުރެ ބޮޑު ބައެއް ސީދާ ގޮތުން ވެސް، ނުސީދާ ގޮތުން ވެސް
ނިސްބަތް ވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރި ނުއުފުލޭ މުދަލަކަށް ކަމަށް ވާނަމަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ މި މާއްދާ އޮތް ގޮތް ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި ދެން
އިން މާއްދާއަށް ދާނަން.
6

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-7 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ޑ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -11 (ޑ)- ބަ އިނަލްއަޤު ވާމީ
ދަތުރުފަތުރުގައި ކަނޑުބޯޓު ނުވަތަ މަތިންދާބޯޓު އޮޕަރޭޓްކުރާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ
ތެރެއިން އެ ފަރާތުގެ ދާއިމީ މަރުކަޒެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ފަރާތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަންޒިލަކުން ފުރައިގެން ދާ
ކަނޑުބޯޓަކަށް ނުވަތަ މަތިންދާބޯޓަކަށް ފަސިންޖަރުން ނުވަތަ ލައިވްސްޓޮކް ނުވަތަ ސިޓީ ނުވަތަ ޕާރުސަލް ނުވަތަ
މަރޗެންޑައިޒް ނުވަތަ މުދާ އަރުވައިގެން ލިބޭ އާމްދަނީ. މި މާއްދާގައި ވެސް އަންނަ ބަދަލަކީ ބައިނަލްއަޤުވާމީ
ދަތުރުފަތުރުގައި ކަނޑުބޯޓު ނުވަތަ މަތިންދާބޯޓު އޮޕަރޭޓުކުރާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައި ނުވާ ފަރާތްތަކުގެ
ތެރެއިން އެ ފަރާތުގެ ދާއިމީ މަރުކަޒެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ފަރާތްތަކަށް މި ގޮތަށް ސްޕެސިފައި ވެފައި އިތުރު
ކުރެވިފައި މި ވަނީ ޢިބާރާތް. ކުރީގައި މި އިންނަނީ ހަމައެކަނި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ހުރިހާ ފަރާތްތައް މި މާއްދާގައި
ހިމެނޭ ގޮތުން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! 7 ވަނަ މާއްދާ އެއްވެސް މެންބަރަކު ވިސްނުންފުޅެއް ނެތީމަ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި ކުރިއަށްދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-8 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ޑ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން 4 އަކުރު އިތުރުކުރުން. -11
(ޔ)- ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތަކަށް ލިބޭ ކަމިޝަން. (ޕ)- ދިވެހިރާއްޖޭގައި މުނިފޫހިފިލުވައިދޭ މީހުންގެ
ޙަރަކާތްތަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީ. (ޖ)- ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރާސާކުރުމާއި ތަރައްޤީކުރުމުން ރިސަރޗް އެންޑް
ޑިވެލޮޕްމަންޓްއިން ލިބޭ އާމްދަނީ. (ޗ)- ދިވެހިރާއްޖޭ ގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ކޮންޓްރެކްޓަރަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީ.
މިއީ އިތުރު ކުރެވޭ އަކުރުތައް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
8 ވަނަ މާއްދާއަށް އިތުރު ކުރެވުނު 4 އަކުރާ ދޭތެރޭގައި އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ
ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފަ 9 ވަނަ މާއްދާއަށް ދާނަން އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
7

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
-9 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -12 (ށ)- ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ޕާޓްނަރޝިޕަކުން އެ ޕާޓްނަރޝިޕުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ޕާޓްނަރުންނަށް ބަހާ
ފައިދާ އަދި ޕާޓްނަރުންގެ ކެޕިޓަލަށް ދައްކާ އިންޓްރެސްޓް . އިތުރު މި ވަނީ، މި އަކުރަށް އިތުރު މި ވަނީ
ވަޒަންވެރިވެފައިވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ޕާޓްނަރުންނަށް ބަހާ ފައިދާގެ އިތުރުން އަދި ޕާޓްނަރުންގެ
ކެޕިޓަލަށް ދައްކާ އިންޓްރެސްޓު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
9 ވަނަ މާއްދާގެ ވެސް އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި 10 ވަނަ
މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-10 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ދ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -12 (ދ)- ގާނޫނު
ނަންބަރު 8/2009 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕެންޝަނާބެހޭ ގާނޫނުގެ ދަށުން ލިބޭ އަސާސީ ޕެންޝަނާއި، ރިޓަޔަރމަންޓް
ޕެންޝަން އަދި އެނުއިޓީގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ. އެނުއިޓީގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ، މިއީ އިތުރުވާ ބަޔަކީ. ކުރީގައި
މި އިންނަނީ އަސާސީ ޕެންޝަނާއި، ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަންގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ ހަމައެކަނި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
10 ވަނަ މާއްދާ ވެސް އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި 11 ވަނަ
މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-11 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ތ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -12 (ތ)- ކީ ޕަރސަން
އިންޝުއަރެންސް ފިޔަވައި ލައިފް އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީއެއްގެ ދަށުން ލިބޭ ފައިސާ. ކުރީގައި މި އަކުރުގައި
އިންނަނީ ލައިފް އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީއެއްގެ ދަށުން ލިބޭ ފައިސާ އެކަނި. ކީ ޕަރސަން އިންޝުއަރެންސް
ފިޔަވައި، އެހެންވީމާ އެ އިސްތިސްނާ މި އަންނަނީ. ކީ ޕަރސަން އިންޝުއަރެންސް ފިޔަވައި ލައިފް
އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީއެއްގެ ދަށުން ލިބޭ ފައިސާގެ ގޮތުގައި މި ބަދަލުވަނީ.
8

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ފުރުޞަތަށް އެދިވަޑައިގެން އެބަ އޮތް ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލަށް
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނާޒިލް.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
؟
އަޑުއިވޭތޯ
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ!
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހަލޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޑުއިވޭ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ކުރިން އެ ދިޔަ އަކުރުގެ އެ އޮތީ އަސާސީ ޕެންޝަނާއި، ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަން އޮވެފައި، މިހާރު އެއަށް
ބަދަލުވެގެން އެ އަންނަނީ އެނުއިޓީ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ. އެނުއިޓީ ކިހިނެއްތޯ މާނަކުރެވިފައި އޮތީ އަޅުގަނޑު
ސާފުކޮށްލަން ބޭނުން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އިދާރީމޭޒުން އަޅުގަނޑު އެ މާނަކުރެވިފައި އިން ގޮތް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ބުނެލަދެއްވިއްޔާ ވަރަށް
ރަނގަޅު.
9

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަލަށް މި ކުރެވުނު އިޞްލާޙާއި ގުޅިގެން ބިލުގައި އެނުއިޓީ މާނަކުރެވިފައެއްނުވޭ. ދެން އަޅުގަނޑު އެބަ ބަލާލަން މި
ގާނޫނުގައި މާނަކުރެވިފައި ވޭތޯ އެއްވެސް ހިސާބެއްގައި.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މާނަކުރުމުގެ ތެރޭގައި ކުރިން ވެސް ގާނޫނުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު މި ގާނޫނު ބަލާލާއިރުގައި އަދި
ފެންނާކަށް ނެތް. އަދި އިތުރަށް ބަލާލަން ޖެހޭނީ މި މާނަކު ރެވިފައި އިންތޯ. މި ވަގުތު ބަލާލާއިރު ނުފެނޭ އެނުއިޓީ
މާނަކުރެވިފައިވާ ތަނެއް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަންތޯ. މި ޕެންޝަން ގާނޫނުގެ ދަށުން އެނުއިޓީ މާނަކޮށްފައި އިންނަނީ. ޕެންޝަން ގާނޫނުގައި
މި އިންނަނީ އެނުއިޓީ ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ ސްކީމްގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުން އެ ފަރާތަށް ނުވަތަ އެ ފަރާތުގެ
ބެނިފިޝަރީން އުމުރު ދުވަހަށް މަހަކު ވަކި އަދަދެއް ފައިސާއެއް ލިބޭނެ ގޮތަށް މި އިންޝުއަރެންސް ކުންފުންޏަކުން
ގަންނަ އިންޝުއަރެންސް ޕޮލިސީއަކަށެވެ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ލައިފްޓައިމް އެއްޗެއް ގޮތުގައި. އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އެއީ 9 ވަނަ މާއްދާ އަޅުގަނޑު ހިތުން ދެއްތޯ. 10 ވަނަ މާއްދާ ދެއްތޯ އެއީ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
10

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ! 10 ވަނަ މާއްދާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، 10 ވަނަ މާއްދާގައި މިހާރު އެކަން ސާފުވެގެން ދިއުމާއެކު އިޢުތިރާޟުކުރައްވާ އެއްވެސް ބޭފުޅަކު ނެތީމަ
އެ މާއްދާ އޮތް ގޮތަށް ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ފަހުން ދިރާސާކުރެވެމުން މިދިޔަ 11 ވަނަ
މާއްދާއަށް ޖެހިލާނަން އިނގޭތޯ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ބިލުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއިން ކުރިއަށް ގެންދަންވީތޯ މުޤައްރިރު ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެހެންވީމާ، 11 ވަނަ މާއްދާތޯ ފާސްވެގެން އެ ދިޔައީ ދެންމެ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! 11 ވަނަ މާއްދާ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލައިފިން މީގެ ކުރިން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެހެންވީމާ، ދެން 12 ވަނަ މާއްދާއިން ދާނީ އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-12 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ގ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން ނަންބަރެއް
އިތުރުކުރުން. -12 (ގ)- (-)3 މި އަކުރުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި، ހަދިޔާއަކީ ކައިވެނީގެ
މުނާސަބަތުގައި ލިބުނު އެއްޗެއް ކަމަށް ބަލާނީ އެ އެއްޗެއް ކައިވެނީގެ މުނާސަބަތުގައި ކައިވެނިކުރާ ދެ މީހުންކުރެ
11

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
މީހަކަށް ލިބުނީ ކައިވެނިކުރާ ދުވަހުގެ ކުރިން ގިނަވެގެން 30 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ކައިވެނިކުރާ ދުވަހު ނުވަތަ
ކައިވެނިކުރާ ދުވަހުގެ ފަހުން ގިނަވެގެން 30 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކަމަށް ވާނަމައެވެ. މިއީ އިތުރުކުރެވޭ ނަންބަރެއް 12
ވަނަ މާއްދާގެ (ގ)އަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިއީ ވަރަށް ބޮޑަށް ސުވާލުތައް މީހުން އުފެއްދި ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މި ކަމާއި ދޭތެރޭގައި
ދެކިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއް އޮތް ކަމަށް ވަންޏާ...
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު، އަޅުގަނޑު...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ އަށް.
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު، އަޅުގަނޑު ވެސް ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވީ ރައްޔިތުންގެ ތެރޭގައި ހަމަ ވަރަށް
ގޮތްގޮތަށް ވާހަކަދެކެވުނު މާއްދާއެއް. ޚާއްޞަކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އަލަށް އިތުރުކުރާ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި
ފާހަގަކުރަމުންގެންދާ މާއްދާއެއް. އަޅުގަނޑަށް، އަޅުގަނޑުގެ މަޢުލޫމާތު ކުށް ނޫން ކަމުގައި ވަނީ ނަމަ މީގެ ކުރިން
ވެސް އޮންނަ މާއްދާއެއް. އެކަމަކު އޮންނަ ޢިބާރާތް ނޫނީ ކޮންމެވެސް އޮންނަ ގޮތް ބަދަލުވެގެން މި ދިޔައީ. އެ
އަޅުގަނޑަށް ސާފުކޮށްލައިދެއްވައިފިއްޔާ ވަރަށް ރަނގަޅު އިދާރީމޭޒުން.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަށް އެދެން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
12

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ! އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން ދުވާފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް އަސްލު ރައްޔިތުންގެ މެދުގައި ކަންބޮޑުވުން މި މާއްދާއަށް އުފެދުނީ އެއީ
ވާހަކައަކީ ޖުމުލަ ހުރިހާ ރަ އްޔިތުންގެ މެދުގައި އެ ކައިވެނީގެ ހަދިޔާއިން ޓެކްސްއެއް ނެގޭ ކަމަށް މީޑިއާތަކުގައި
ފެތުރިގެންދިޔަ ދިއުމަށް. ދެން މި ޓެކްސްއަކީ މިއީ ހަމަ ފަސްދޮޅަސްހާހުން މަތީގެ އާމްދަނީ ލިބޭ ފަރާތްތަކުން ނެގޭ
ޓެކްސްއެއް މި ޓެކްސްއަކީ. އޭގެތެރޭގައި އިސްތިސްނާ ނުވާނެ ކަމަށް މި ބުނަނީ. ކުރިން އޮންނާނެ
އިސްތިސްނާވާނެއޭ ކައިވެނީގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ހަދިޔާ. ދެން އޭގައި ޓައިމްއެއް އަދި ވަކި ވަގުތެއް ކަނޑައެޅިފައެއް
ނޯވެ އެ ހަދިޔާއަށް. މިހާރު މި އޮތް ގޮތުން ކަނޑައެޅިފައި މި އޮތީ ވަކި ޓައިމެއް. އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މި
އިޞްލާޙު ހަމަ މިއީ ވަރަށް ރަނގަޅު އިޞްލާޙެއް ގޮތުގައި. އެއީ އެހެންނޫނީ މީގެން، ހަމަ އޭގެން އެހެނިހެން
މަންފާތަކެއް ހަމަ އެހެން ގޮތްގޮތަށް ނެގުމުގެ ޗާންސް އެބަ އޮތް. އެ ގޮތަށް އިސްތިސްނާވާ މާއްދާއެއް، ކަމެއްގެ
ގޮތުގައި ކައިވެނީގެ ހަދިޔާ އޮތުމާއި އެކުގައި 1 އަހަރު ފަހުން ވެސް، 2 އަހަރު ފަހުން ވެސް ކައިވެނީގެ ހަދިޔާގެ
ނަމުގައި ހަމަ ދޭ ހަދިޔާ ޓެކްސް ނުނެގޭ ގޮތަށް އޮންނަ އޮތުމެއް މީގައި އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ފަހުން ފާސްކުރި
ބިލުގައި މި އޮތީ. އެކަމަކު މިހާރު މި ބުނެދެނީ މި ހަދިޔާ ކަމަށް ޤަބޫލު، މި ހަދިޔާއެއް ކަމަށް ވަނީ މި ބުނާ 30
ދުވަހުގެ ޕީރިއަޑެއްގެ ތެރޭގައި ހިނގާ މުޢާމަލާތެއް ކަމަށް. އެ ހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ. އަދި
އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ފެނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޢާންމު ރައްޔިތުންނަށް ވެސް އެކަން ސާފުކޮށްދިނީމަ އެއީ ހަމަ
ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދު ލިބިފައި އޮތް އިޞްލާޙެއް މިއީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އި އްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ދެން ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި
ސުވާލާއި ގުޅިގެން އިދާރީމޭޒުން ދެއްވެން ހުރި މަޢުލޫމާތުކޮޅެއް ދެއްވުން އެދެން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން މި ގާނޫނުގައި މި އަކުރު އިންނަ ގޮތް. 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ގ)- (-)1 ފަރުދަކަށް
ލިބޭ ހަދިޔާ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ޖުމުލަ 40000 ރުފިޔާއާ ހަމައަށް ނުވަތަ، -(2) އަންނަނިވި ގޮތުގެ
13

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
މަތީން ފަރުދަކަށް ލިބޭ ހަދިޔާގެ ކޮންމެވެސް މިންވަރެއް. (2)ގެ -)1(އެއީ އޭނަގެ ތިމާގެ މީހެއްގެ ފަރާތުން ލިބުނު
އެއްޗަކަށްވުން ނުވަތަ އެއީ އޭނަގެ ކައިވެނީގެ މުނާސަބަތުގައި ލިބުނު އެއްޗަކަށްވުން ނުވަތަ އެއީ ދައުލަތުން ނުވަތަ
ކޮމިޝަނަރ ޖެނަރަލް ހުއްދަކުރާ ހިލޭސާބަހަށް މަސައްކަތްކުރާ ޖަމުޢިއްޔާއަކުން ލިބުނު އެއްޗަކަށްވުން. ދެން އިތުރު
މި ކުރެވެނީ 3 ވަނަ ނަންބަރެއްގެ ގޮތުގައި މި އަކުރުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި. އެއީ އަންނަނިވި
ގޮތުގެމަތީން ފަރުދަކަށް ލިބޭ ހަދިޔާގެ ކޮންމެ މިންވަރެކޭ ބުނާ އަކުރު، ބުނާ ނަންބަރު. އެ އަކުރުގެ 2 ވަނަ
ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި ހަދިޔާއަކީ ކައިވެނީގެ މުނާސަބަތުގައި ލިބުނު އެއްޗެއް ކަމަށް ބަލާނީ އެ އެއްޗެއް
ކައިވެނީގެ މުނާސަބަތުގައި ކައިވެނިކުރާ ދެ މީހުންކުރެ މީހަކަށް ލިބުނީ ކައިވެނިކުރާ ދުވަހުގެ ކުރިން ގިނަވެގެން 30
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ކައިވެނިކުރާ ދުވަހު ނުވަތަ ކައިވެނިކުރާ ދުވަހުގެ ފަހުން ގިނަވެ ގެން 30 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
ކަމަށް ވާނަމައެވެ . އެހެންވީމާ، ހަދިޔާ މި މާނަކުރެވެނީ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސާފުވެވަޑައިގެންފިތޯ؟
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މުޤައްރިރު، ވަރަށް ބޮޑަށް ސާފުވެއްޖެ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ބޭނުންވީ ރެކޯޑަށް ޓަކައި ހަމަ އޭތި ދަންނަވާލަން
އަސްލު. އެހެންވީމާ، އެކަން ވެސް ވެއްޖެ. އެ ރައްޔިތު މީހާއަށް އެކަން އެނގެންޖެހޭ ގޮތަށް މިހާރު ތި
ސާފުވެވަޑައިގަތީ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު، އިދާރީމޭޒު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ހިތުން ރައްޔިތުންގެ ކަންބޮޑުވުން ހުންނަ ކަންކަން ކޮމިޓީން
އަޅުގަނޑުމެން ރެކޯޑަށް ޓަކައި ވެސް އަދި އިތުރު މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި ވެސް މަޢުލޫމާތުތައް އިތުރަށް ބުނެދެއްވުމަކީ
އެއީ ހަމަ ރަނގަޅު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ވެސް ދެކެން. ދެން އެހެންވީމާ އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު
މިހާރު އެ އިތުރުކުރެވުނު ބަޔަށް އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލު މި ކުރެވެނީ. އެހެންވީމާ، މި
މާއްދާ އޮތް ގޮތަށް ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި އަޅުގަނޑު ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން.
14

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-13 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޒ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -12 (ޒ)- (-)1 މީހެއްގެ
ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ޤާއިމުވެފައިވާ އަދި އޭނާގެ މިލްކުގައިވާ ހަމައެކަނި ތަން ތަޞައްރުފުކޮށްގެން ލިބޭ
އާމްދަނީ. -(2) މި އަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި މީހެއްގެ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި
ޤާއިމުވެފައިވާ ތަން ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ، އެ މީހާއަށް އެ ތަނެއްގެ މިލްކުވެރިކަން ލިބުނު ތާރީޚުން ފެށިގެން
ނުވަތަ އެ ތާރީޚުގެ ފަހުން އަންނަ ތާރީޚަކުން ފެށިގެން އެ ތަނެއްގައި އެ މީހަކު މެދުނުކެނޑި ދިރިއުޅޭތާ 2
އަހަރަށްވުރެ ކުރުނޫން މުއްދަތެއް ފާއިތުވެފައިވާ ކޮންމެ ތަނަކަށެވެ. -(3) މި އަކުރުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި
އެފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް އަންނަނިވި ސަބަބުތަކުންކުރެ ސަބަބަކާހުރެ އޭނާ އެ ތަނުގައި ދިރިއުޅުން
ވަގުތީގޮތުން މެދުކެނޑުނު ނަމަވެސް، އެ ގޮތުން މެދުކެނޑޭ މުއްދަތުގައި އެ ތަން ކުއްޔަށްދީގެން ނުވަތަ އެނޫންވެސް
ގޮތަކަށް އެ ތަނުން އާމްދަނީއެއް ހޯދާފައިނުވާ ނަމަ އޭނާ އެތަނުގައި މެދުނުކެނޑި ދިރިއުޅެމުން ގޮސްފައިވާ ކަމަށް
ބަލަންވާނެއެވެ . (3) ގެ) (1 ވަނަ ނަންބަރު- އޭނާ އާދަވެގެން ދިރިއުޅޭ ތަން އަލުން އިމާރާތްކުރުމަށް ނުވަތަ
މަރާމާތުކުރުމަށް ޓަކައި އޭނާގެ ދިރިއުޅުން އެހެން ތަނަކަށް ބަދަލުކޮށްފައި ވީނަމަވެސް އަދި އެ ތަން އިމާރާތްކޮށް
ނިމުމުން ނުވަތަ މަރާމާތުކޮށް ނިމުމުން ދިރިއުޅުން އެ ތަނަށް ބަދަލުކޮށްފައިވުން. (3) ގެ) (2 ވަނަ ނަންބަރު- އޭނާ
އަދާކުރާ ވަޒީފާގެ ސަބަބުން އެހެން ތަނެއްގައި ދިރިއުޅެން އޭނާއަށް މަޖުބޫރުވެފައިވުން. ( )3 ގެ ( )3 ވަނަ ނަންބަރު-
އޭނާ އެ ތަނުގައި ދިރިއުޅުން ވަގުތީގޮތުން މެދުކެނޑުނީ ޞިއްޙީ ފަރުވާއެއް ހޯދުމަށް ނުވަތަ ތަޢުލީމު ޙާޞިލުކުރުމަށް
އެހެން ތަނެއްގައި ދިގު މުއްދަތަކަށް ހުންނަން ޖެހުމުން ކަމަށް ވެފައި، އެ މުއްދަތުގައި އޭނާގެ ދިރިއުޅޭ ތަން ހުރީ
ހުސްކޮށް ނުވަތަ އެ ތަނުގައި އެ މުއްދަތުގައި ދިރިއުޅުނީ އެ ތަން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަޤުޞަދުގައި އޭނާގެ ތިމާގެ މީހެއް
ކަމުގައިވުން. (4) - މި އަކުރުގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި އެފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، އެ ނަންބަރުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތްތަކުގައި، މި މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ލިބޭނީ އޭނާ އެ ތަނުގައި ދިރިއުޅުން ވަގުތީގޮތުން
މެދުކެނޑުނު މުއްދަތުގެ ކުރިން އަދި ފަހުން ވެސް އެ ތަނަކީ އޭނާ އާދަވެގެން ދިރިއުޅޭ ތަނަކަށްވުމާއެކު، އޭނާ އެ
ތަނުގައި ދިރިއުޅުން ވަގުތީގޮތުން މެދުކެނޑުނު މުއްދަތުގައި މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާއެއް ބޭނުންކޮށްފައި
ނުވާނަމައެވެ. (-)5 މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ތަނެއްގެ ބައެއް ދިރިއުޅުން ފިޔަވައި އެހެން ބޭނުމަކަށް
ބޭނުންކުރާ ނަމަ އެ ބަޔަކީ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ޤާއިމުވެފައިވާ ތަނުގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ ބައެއް ނޫނެވެ.
-(6) މި އަކުރުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިރިއުޅުން ފިޔަވައި އެހެން ބޭނުމަކަށް ބޭނުންކުރުމުގެ
މާނައިގެ ތެރޭގައި ދިރިއުޅޭ ތަނުގައި އެހެން ކަމަކަށް ބޭނުންކުރުމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ތަނެއް ނެތި އެހެން ކަމަކަށް
15

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އެ ތަނުގެ ބައެއް ބޭނުންކުރުމެއް ނުހިމެނެއެވެ. -(7) މި އަކުރުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ތަނެއް
ތަޞައްރުފުކޮށްގެން ލިބޭ ފައިދާއިން އިސްތިސްނާވާ އަދަދު ހިސާބުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ. (7)ގެ ( )1
ވަނަ ނަންބަރު- ތަޞައްރުފުކުރި ތަނަކީ ވަކި ބަޔަ ކަށް ބަހަ އިލެވޭ ޔުނިޓްތަކަކަށްވެފައި އަދި އެއިން ކޮންމެ ޔުނިޓެއް
އެއީ ވަކިވަކީން ދިރިއުޅުމަށް ނުވަތަ އެހެން ބޭނުމަކަށް ވިޔަސް ބޭނުންކުރެވޭފަދަ ޔުނިޓެއް ނަމަ ތިރީގައިވާ ފޯމިއުލާ
ބޭނުންކޮށްގެން. ދެން ފޯމިއުލާ ހިމަނާލާފައި މި ވަނީ. ފޯމިއުލާގެ A ކަމަށް މި އިންނަނީ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު
ގޮތެއްގައި ޤާއިމުވެފައިވާ ތަނުގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ ޔުނިޓުގެ އަދަދު. B އަކީ ތަޞައްރުފުކުރި ތަނުގައި ހުރި ޖުމުލަ
ޔުނިޓުގެ އަދަދު. އަދި C އަކީ ތަޞައްރުފުކޮށްގެން ލިބުނު ޖުމުލަ ފައިދާ. ދެން (7)ގެ)2(ވަނަ ނަންބަރު-
ތަޞައްރުފުކުރި ތަނަކީ މި ނަންބަރުގެ (1) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަހައިނުލެވޭ ތަނެއް ނަމަ އެކަށީގެންވާ
ޢަދުލުވެރި އަސާސެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް. (7) ގެ) (2 ވަނަ ނަންބަރު- ތަޞައްރުފުކުރި ތަނަކީ މި ނަންބަރުގެ) (1
އަދި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ވާ ގޮތުގެ މަތިން ވެސް ބަހައިނުލެވޭ ތަނެއް ނަމަ އެ ތަނުގެ ފްލޯރ އޭރިޔާގެ
ނިސްބަތަށް ބިނާކޮށް. -(8) ތަޞައްރުފުކުރި ތަން އިމާރާތްކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައިވާ
ބިމެއްގައި ނަމަ ތަޞައްރުފުކުރި އަގުގެ ތެރޭގައި އެ ބިމުގެ އަގު ވެސް ހިމެނޭނެއެވެ. -(9) މި އަކުރުގެ 8 ވަނަ
ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ތަނެއް އިމާރާތްކޮށްފައި ހުރި ބިމުގެ ބައެއް އެ އިމާރާތް ނުހިމެނޭ ގޮތުން
ތަޞައްރުފުކޮށްފައިވާ ނަމަ އެގޮތުން ތަޞައްރުފުކުރާ ބަޔަށް މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާ
ރައްދެއްނުވާނެއެވެ. ( )10 - (10)ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރު- މި އަކުރުގެ ( )2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ
ތަނަކީ 2 ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ މީހުން މިލްކުވެރިކަން ޙިއްޞާކުރާ ތަނެއް ނަމަ އެ ތަނުގެ މިލްކުވެރިކަން
ނިސްބަތްވާ ވަކިވަކިން މީހުންނަށް މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިސްނާ ލިބޭނީ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ
އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް އެ މީހެއްގެ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާނަމައެވެ. (10)ގެ ( )2 ވަނަ ނަންބަރު- މި ނަންބަރުގެ
(1)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތުގައި އިސްތިސްނާ ނުލިބޭ މީހެއް ހުރި ނަމަ އެ ތަން ތަޞައްރުފުކޮށްގެން ލިބުނު
އާމްދަނީން އެ މީހަކަށް ނިސްބަތްވާ ބަޔަށް އެ އިސްތިސްނާއެއް ނުލިބޭނެއެވެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. މި ވަގުތު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީއާ ގުޅިވަޑައިގެންފި މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
މުޙައްމަދު ސަޢީދު ވެސް. ދެން އަޅުގަނޑު މި މަސައްކަތް މި ގެންދާ ގޮތަކީ މާއްދާއަކަށްފަހު މާއްދާއެއް އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންގެ ވިސްނުންފުޅުތަކަށް އަޑުއިއްވާލާފައި އެއްވެސް ޚިޔާލުފުޅެއް އޮތް ކަމަށް ވަންޏާ އެކަމަކާއި
16

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
މަޝްވަރާކޮށްފައި ޚިޔާލު އެއްގޮތްވީމަ އެ މާއްދާއެއް ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި ކުރިއަށް މި ދަނީ. އެގޮތުން މިހާރު
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި 13 ވަނަ މާއްދާގެ މި ނިމިދިޔަ ހުރިހާ ބައިތަކާއި ގުޅޭގޮތުން އެއްވެސް ވިސްނުންފުޅެއް އޮތް
ކަމަށް ވަންޏާމުން އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ކުރިއަށްދާނީ. އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު
އިޢުތިރާޟްކުރައްވާތަން ނުފެންނާތީ މި އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ބަލާފައި އަޅުގަނޑު ދެން އިން ނަންބަރަށް ދާން
އިދާރީމޭޒުގައި އެދޭނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-11 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޓ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -12 (ޓ)- ގާނޫނެއްގެ
ދަށުން ނަގާ ޓެކްސް. ދެން ގާނޫނުގައި ކުރިން މި މާއްދާ އިން ގޮތަށް ބަލާއިރުގައި ކުރީގައި އިންނަނީ ގާނޫނު
ނަންބަރު 10 /2011 މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން މީރާގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ
ފަރާތްތަކުން އެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ނަގާ ޓެކްސް މި ބައްދަލުވަނީ ގާނޫނެއްގެ ދަށުން ނަގާ ޓެ ކުހަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އެ މާއްދާއަށް އިތުރު ވިސްނުންފުޅެއް ހާމަކޮށްފައި ނެތީމަ އަޅުގަނޑު އެ މާއްދާ
ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި ދެން އިން ނަންބަރަށް ޖެހިލަން އިދާރީމޭޒުގައި އެދޭނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-15 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޕ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން 3 އަކުރު އިތުރުކުރުން. -12
(ޖ)- އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ ނޫން އެހެން އިނާޔަތާއި މަންފާ. -)1(ގާނޫނު
ނަންބަރު 11 /2009 ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބުގެ މުސާރައާއި އެހެނިހެން އިނާޔަތްތަކާބެހޭ
ގާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 9 ވަނަ މާއްދާއާއި 11 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އި ނާޔަތް. -(2) ދައުލަތުން،
ސަލާމަތީ ޚިދުމަތެއް މެދުވެރިކޮށް، އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ ހިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން. -(4) މަސައްކަތުގެ
މާޙައުލުގައި އުޅެނިކޮށް ދިމާވާ ހާދިސާއަކާ ގުޅިގެން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހެއްގެ ޞިއްޙަތަށް ލިބޭ ގެއްލުމަކަށް އުޖޫރަ ދޭ
ފަރާތުން ކޮށްދޭ، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކޮށްދޭ ބޭސްފަރުވާ . -(4) ގާނޫނު ނަންބަރު 1/2007)ދިވެހިރާއްޖޭގެ
އިމިގްރޭޝަންގެ ޤާނޫނު(ގެ ދަށުން ވަރކް ވިޒާ ހެއްދުމުގެ ނުވަތަ އައު ކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ހަދާ މެޑިކަލް ޗެކްއަޕް.
17

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
-(5) އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ފޯރުވައިދީފައިވާ ތަނެއްގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން
މުވައްޒަފުންނަށް ހަމަހަމަކަމާއެކު ފޯރުވައިދޭ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢިނާޔަތާއި މަންފާ. -1 ކެއިންބުއިން. -2
މުނިފޫހިފިލުވުމާއި ކުޅިވަރު. -(6) އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ ތަން ފިޔަވައި އެހެން ތަނެއްގައި
ނަމަވެސް ޢާންމު އުސޫލުން ނޫން ގޮތަކަށް ވަކި ޚާއްޞަ ކަމަކާ ގުޅިގެން މުވައްޒަފުންނަށް ހަމަހަމަކަމާއެކު ފޯރުވައިދޭ
ކެއިންބުއިން. (-)7 އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ބޭނުމަށް، އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި ހަމައެކަނި
މުވައްޒަފުން ބޭތިއްބުމަށް ޚާއްޞަކުރެވިގެން އަދި މުވައްޒަފުން ފިޔަވައި އެހެން މީހަކަށް އެ ތަނުގައި ދިރިއުޅުމުގެ
ޙައްޤު ނެތް، އަދި މުވައްޒަފުން ފިޔަވައި އެހެން މީހަކަށް ދިރިނޫޅެވޭ ގޮތަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ފޯރުވައިދޭ
ދިރިއުޅޭނެ ތަން. -(8) ދައުލަތުގެ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކުގެ މުވައްޒަފުންނަށް އެ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތުގެ މަރުކަޒެއްގައި
ނުވަތަ އޮފީހެއްގައި ނުވަތަ ޕޯސްޓެއްގައި ފޯރުވައިދޭ ދިރިއުޅޭނެ ތަން. -(9) ދައުލަތުގެ އޮފީހަކާއެކު ވެފައިވާ
އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ހުރި ތަނެއްގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މީހަކަށް ދައުލަތުން ފޯރުކޮށްދޭ
ދިރިއުޅޭނެ ތަން. -(10) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ބޭނުމަށް، އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރަނީ
މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށެއް ފިޔަވައި އެ ނޫން ތަނެއްގައި ނަމަ، އަދި އޭނާ ދިރިއުޅެނީ އެ ތަނުގައި ނޫންނަމަ، ވަޒީފާގެ
މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރާ ތަނަށް ގޮސް އައިސް ވުމަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭ ދަތުރުފަތުރު.
-(11) އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރާ ތަން ފިޔަވައި އެހެން ތަނަކަށް، ހަމައެކަނި
ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި 1 (އެކެއް) އަހަރަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ދިއުމަށް އުޖޫރަ
ދޭ ފަރާތުން ފޯރުވައިދޭ ދަތުރުފަތުރާއި ކެއުމާއި ހުރުން. -(12) މުވައްޒަފުންގެ މެދުގައި އޮންނަ ގުޅުން ބަދަހިކޮށް
ކުރިއެރުވުމުގެ މަޤުޞަދުގައި ތަފާތުކުރުމެއް ނެތި މުވައްޒަފުންނަށް ބައިވެރިވެވޭ ގޮތަށް އަދި އެ ކަމަށް ހިނގާ ޚަރަދު
ވަކިވަކި މުވައްޒަފުންނަށް ކަނޑައެޅިގެން އެލޮކޭޓް ނުކުރެވޭ، އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ
ރެކްރިއޭޝަނަލް ޙަރަކާތްތައް. -(13) އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ، އިންޓްރެސްޓަކާ ނުލައި ނުވަތަ އޯޑިނަރީ
އޯޕަން މާކެޓް އިންޓްރެސްޓް ރޭޓަށްވުރެ ކުޑަ ރޭޓެއްގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދޭ ލޯނުގެ އިންޓްރެސްޓް ނުވަތަ
އެޑްވާންސްގެ އިންޓްރެސްޓް (އެއް ވަގުތެއްގައި 1 (އެކެއް) ލޯނު ނުވަތަ އެޑްވާންސްއަށްވުރެ ގިނަ ނުވާގޮތަށް).
(13)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރު- އަނބުރާ ދައްކަންޖެހޭ މުއްދަތު 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހަށްވުރެ އިތުރުނުވުން. 2 ވަނަ
ނަންބަރު- ލޯނު ނުވަތަ އެޑްވާންސްގެ މިންވަރު 5,000/- (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުނުވުން؛ އަދި -)14(
އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތަކުން ފޯރުކޮށްދޭ އުޖޫރަ ލިބޭ ފަރާތުން ކުރާ މަސައްކަތުގައި ލާންޖެހޭ އަންނައުނު، އެ އަންނައުނަކީ
މަސައްކަތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް ޚާއްޞަ އަދި މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުން ބޭރުގައި ޢާންމުކޮށް ލުމަށް އެކަށީގެންނުވާ
18

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އަންނައުނެއްނަމަ. -(15) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދޭ އެވޯޑް، އަހަރަކަށް ދެވޭ ޖުމުލަ އަދަދު 5,000/-)ފަސް ހާސް(
ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރުވާނަމަ. (-)16 ފައިސާއިން ނޫން ގޮތަކަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ދޭ ޢިނާޔަތާއި މަންފާ، (މަހަކަށް
ދެވޭ ޖުމްލަ ޢަދަދު 1,000/- (އެއްހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނަމަ). -)17(ގާ ނޫނު ނަންބަރު 1/2007
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަންގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭ މެޑިކަލް އިންޝުއަރެންސް. (ޗ)- ގާނޫނު ނަންބަރު
8/2009 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕެންޝަނާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން އުޖޫރަ ލިބޭ ފަރާތަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ރިޓަޔަމަންޓް
ޕެންޝަން ސްކީމަށް ދައްކާ ފައިސާ. (ހހ)- ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ހުންނަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޑިޕްލޮމެޓިކް
މިޝަންތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޑިޕްލޮމެޓުންނަށް އެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ޢިނާޔަތް.
މި މާއްދާއަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ކޮމެންޓް އަޅުގަނޑު ހިއްސާކޮށްލާނަން. ކޮމެންޓް ހުށަހަޅުއްވާފައި މި ވަނީ މީރާއިން. މި
ބިލުގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބަށް ދައުލަތުން ހަމަޖައްސަވައިދެއްވާ ދިރިއުޅޭނެ
ރަސްމީ ގެ އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސްއިން އިސްތިސްނާކުރުމަށް ހިމަނާފައި ވާތީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަށާއި
އުއްތަމަފަނޑިޔާރަށް ރަސްމީ ގެއެއް ދައުލަތުން ހަމަޖައްސަވައިދެއްވާނަމަ އެބޭފުޅުންނަށް ހަމަޖައްސަވަ އިދެއްވާ ރަސްމީ
ގެ އޭގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެންމެހައި ކަންކަމާއެކު އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސްއިން އިސްތިސްނާކުރުމަށް
ހިމެނުމަށް ފެނޭ. އެހެންވީމާ، (ޖ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރަށް އިސްލާޙެއް ހުށަހަޅުއްވާފައި މި ވަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މި މާއްދާގައި ވަރަށް ގިނަ ބައިތައް އާއިރު މީރާއިން އިސްލާޙެއް ވެސް ފޮނުއްވާފައި އެބަ
އޮތް. އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ވަކި ވިސްނުންފުޅެއް އޮތް ކަމަށް ވަންޏާމުން އެކަމާބެހޭ ގޮތުން އެއްޗެއް ބުނެދެއްވުމަށް
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވާނަން. އޯފް ދަ ރެކޯޑުގައި ކުޑަކޮށް ވާހަކަދައްކާލަމާތޯ މި މީރާއިން އެ ފޮނުވާފައި އޮތް
އިސްލާޙާއި ބެހޭގޮތުން ކިހިނެތްތޯ ފެނިވަޑައިގަންނަވަނީ. އަޅުގަނޑު ދުވާފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު އެއްޗެއް ބުނުއްވަން އުޅުއްވާތީ ފުރުޞަތު އަރުވާނަން.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ ދެން އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ މީރާއިން މިއަދުގެ ބައްދަލުވުމުގައި ވެސް
ފާހަގަކުރި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ފަހުން ހަދާ ގާނޫނެއްގެ ސަބަބުން އިތުރުވާ ބައެއް އެ ބަޔަކީ. އޭގެ ކުރީގެ
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ވެސް އެ އޮންނަ މާއްދާއެއްގައި އެބަ އޮތް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ގެކޮޅާ ބެހޭގޮތުން ވެސް.
19

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އެހެން އޮތުމާއެއްކޮށް މި އިތުރުވާ ދެބައި މި އަލަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ފާސްކުރި ގާނޫނުގެ ތެރެއިން. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ މީރާގެ އެ ފާހަގަކުރި ޕޮއިންޓް އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މި ފާސްކުރާ
ގާނޫނުގައި ހަމަ އެގޮތަށް ހިމަނާފައި އެކަން ކުރިއަށްގެންދަން. އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފެންނާތީވެ ފާހަގަކޮށްލީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިތުރު އެހެން ވިސްނުންފުޅެއް އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރެއް ފާޅުނުކުރައްވާ
އަދިއެއް. ނުކުރައްވާތީ އަޅުގަނޑު ހިތުން މީރާއިން...
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވާނަން ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލަށް.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު، އަޑުލިބޭތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ސާފު ހަމަ އިނގޭތޯ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތަށްއަރަނީ މިހާރު ކޯއްޗަކުންހޭ ޓެކްސް ނަގާނީ. ކައިފައި، ބޮއެފައި، ލައެފައި، ހުރިހާ ކަމެއް
ކޮށް ނިމުނީމަ ބާކީ އޮންނަ އެތިކޮޅު، އެ އަދަދު ކަނޑައަޅަނީ ކިހިނެތްހޭ؟ ދެން މިހާރު މީތިން އަންނައުނަށް
ދާންދެން އެބަ އާދޭ. އެހެންވީމާ، އަދި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މީތި އޯފް ދަ ރެކޯޑުގައި ވެސް އެބަ ޖެހޭހެން އަދިވެސް
20

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިތުރަށް މީތި ކިޔާލަން. ވަރަށް ދިގު ލިސްޓެއް މިއައީ. އެހެންވެ ހަމަ ހިތަށްއެރީ ފާހަގަކޮށްލާނީއޭ. އެންމެ ކުޑަމިނުން
ލާ ހެދުމަށް ދާންދެން އެބަ އާދޭ މީގެތެރެއަށް ވަދެގެން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އިތުރަށް އަދި އަޅުގަނޑުމެން މި ބައިތައް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފަހުމުވާ މިންވަރަށް ކިޔާލެވޭތޯ
މަސައްކަތްކުރަންތޯ؟
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިދާރީމޭޒުން އަޅުގަނޑަށް ރަނގަޅު އަދި ހަމަ މި އިވިގެންދިޔަ މާއްދާގައި ހުރި ޓެކްސް ނެގުމަށް އެ ބުނުއްވާ
ކަންކަމާ ގުޅޭ ބައިތައް އިތުރަށް ކިޔުއްވާލަދެއްވުމަށް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި އަޅުގަނޑު ދެންމެ ދަންނަވާލި ގޮތަށް)ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ނައިބުގެ މުސާރައާއި އެހެނިހެން ޢިނާޔަތްތަކާބެހޭ ޤާނޫނު(ގެ ދަށުން ދެވޭ އިސްތިސްނާއެއް އެއީ. ދެން މީރާއިން މި
ހުށަހަޅުއްވަނީ އުއްތަމަފަނޑިޔާރާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އިތުރުކުރުމަށް. ދެން ދެވަނަ ޕޮއިންޓުގައި މި
އިންނަނީ، ދައުލަތުން ސަލާމަތީ ޚިދުމަތެއް މެދުވެރިކޮށް އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ ޙިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި ހިސާބަށް އަނެއްހެން އެއްވެސް މައްސަލައެއްނެތް ކަމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ވާހަކަފުޅުން އަޅުގަނޑަށް
ދޭހަވީ އިނގޭތޯ. ދެން މީރާއިން އެ ފަހުން ފާސްކުރަން މި ގާނޫނާ ގުޅޭގޮތުން އެ އައި އިތުރުކުރުމެއް އައިއްސަ އެ
އޮތީ. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ ދެން އޭގެ ތިރިން އެ އަންނަ ބައިތައް އަދި
ކުޑަކޮށް ކިޔުއްވާލަދެއް ވިއްޔާ ރަނގަޅު.
21

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-(3) މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުގައި އުޅެނިކޮށް ދިމާވާ ހާދިސާއަކާ ގުޅިގެން އުޖޫރަ ލިބޭ މީހެއްގެ ޞިއްޙަތަށް ލިބޭ
ގެއްލުމަކަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކޮށްދޭ ބޭސްފަރުވާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން 4 އާއި ހަމައަށް، އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އެ މާއްދާއެއް ނިމުނީމަ އަޅުގަނޑަށް ރަނގަޅު
ވިސްނުންފުޅެއް އޮތް ކަމަށް ވަންޏާމުން އެހިސާބުން އެ ފުރުޞަތަށް އެދިވަޑައިގެން އެކަމާ ގުޅޭ ވިސްނުންފުޅުގައި
ހުރި ކަމެއް ބުނެލަދެއްވަން އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މިހާރު 4 ވަނަ ނަންބަރަށް ޖެހިލާނަން އަޅުގަނޑު.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-(4) ގާނޫނު ނަންބަރު 1/2007)ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގުރޭޝަންގެ ޤާނޫނު(ގެ ދަށުން ވަރކް ވިޒާ ހެއްދުމުގެ ނުވަތަ
އައު ކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ހަދާ މެޑިކަލް ޗެކްއަޕް. -(5) އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން
ފޯރުވައިދީފައިވާ ތަނެއްގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފުންނަށް ހަމަހަމަކަމާއެކު ފޯރުވައިދޭ ތިރީގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢިނާޔަތްތަކާއި މަންފާ. އޭގެތެރޭގައި މި އަންނަނީ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ އުޖޫރަ ދޭ
ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދީފައިވާ ތަނެއްގައި އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފުންނަށް ފޯރުވައިދޭ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި،
މަންފާތަކުގެ ތެރޭގައި ކެއިންބުއިމާއި، މުނިފޫހިފިލުވުމާއި، ކުޅިވަރު މި އަންނަނީ. މި ދެ ބައި.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ. ދުވާފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
22

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
މިހާރު ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑަށް ސާފުކޮށްލަދެއްވަންވީ މިހާރު އަނެއްކާވެސް ތި ދިޔައީ ކުރިން ކިޔާފައި ހުރި މާއްދާތަކަށް
؟
ދެއްތޯ މިހާރު ތި ދަނީ
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ. އާދެ. އެ މާއްދާތަކުގައި އިތުރަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ރަނގަޅަށް ތަފުސީލުވެލަން ބޮޑަށް ބޭނުންވާތީ އިތުރު
ތަފުސީލާއެކުގައި އަޅުގަނޑުމެން މާއްދާއަކުން މާއްދާއެއްގެ ހުރި އެކި ބައިތައް ކިޔަމުން މި ދަނީ އިނގޭތޯ.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ދެން ހަމަ އޯވަރޯލްކޮށް އެއްޗެއް ބުނެލަން ބޭނުން އެކަމަކު. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މި މާއްދާތައް
ކިޔާލީމަ މިއީ ވަރަށް އަސާސީ ކަންތައްތަކެއް އިސްތިސްނާކޮށްފައި މި ހުރީ. އެއީ މިސާލަކަށް ބުނާނަމަ ދެންމެ އެ ކީ
މާއްދާގައި ވެސް އެއީ އެކޮމޮޑޭޝަނެއް ދޭކަމުގައި ވިޔަސް އެއީ މުޅި ކުންފުންޏަށް ނޫނީ އެ އެންމެންނަށް ދޭ
އެއްޗެއްކަމުގައި ވާންޖެހޭ. ވަކި ފަރުދަކަށް ދޭ އެއްޗެއް ނަމަ އޭތި އިސްތިސްނާ ނުވޭ. ދެން އައިސް، ޔުނީފޯމެއް
ވިޔަސް އަދި އެހެން، ވަރަށް އަސާސީ، ބޭސްފަރުވާއެއް ވިޔަސް އެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ބޭސްކުރަން ޖެހިގެން އެ ދޭ
ބޭސްފަރުވާގެ ތެރޭ. އެހެންވީމާ، އަސްލު ވަރަށް އަސާސީ ކަންކަމެއް އަސްލު އިސްތިސްނާވެފައި އޮތް ކަމަށް
އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވެނީ. ދެން މި އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުން، އަޅުގަނޑު ކުރިން ހަމަ ކައިވެނީގެ ހަދިޔާ އާއި
ބެހޭގޮތުން ދެއްކި ވާހަކަ. 60000އިން މަތީގެ ފަރާތްތަކުގެ އާމްދަނީން ނެގޭ ޓެކްސްއެއް މި ޓެކްސްއަކީ. އޭގެތެރެއިން
ވެސް އިސްތިސްނާކުރަން ހުށަހަޅާފައި މި ވަނީ ވަރަށް ބޭސިކް ވަރަށް އަސާސީ ކަންކަމެއްކަން އަޅުގަނޑު ހަމަ މި
މާއްދާތައް ކިޔާލީމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ސާފުވާތީ އެކަން ހަމަ ފާހަގަކޮށްލީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެހެންވީމާ، އަފްޒާލް އަދި ހަމަ މި ކިޔުނު ހިސާބުން ތިރިއަށް މާއްދާތަކުގައި
އެކުލެވޭ ބައިތައް ކިޔުއްވަމުން ގޮސް ނިންމާލަދެއްވާ. އޭރަށް އިޢުތިރާޟް، އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ ވިސްނުންފުޅެއް
އޮތް ކަމަށް ވަންޏާ މިއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ދެން ތިރިއަށްދާނީ އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
23

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ. -(6) އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ ތަން ފިޔަވައި އެހެން ތަނެއްގައި ނަމަވެސް ޢާންމު އުސޫލުން
ނޫން ގޮތަކަށް ވަކި ޚާއްޞަ ކަމަކާ ގުޅިގެން މުވައްޒަފުންނަށް ހަމަހަމަކަމާއެކު ފޯރުވައިދޭ ކެއިންބުއިން. -(7) އުޖޫރަ
ދޭ ފަރާތުގެ ބޭނުމަށް އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި ހަމައެކަނި މުވައްޒަފުން ބޭތިއްބުމަށް
ޚާއްޞަކުރެވިގެން އަދި މުވައްޒަފުން ފިޔަވައި އެހެން މީހަކަށް އެ ތަނުގައި ދިރިއުޅުމުގެ ޙައްޤު ނެތް އަދި
މުވައްޒަފުން ފިޔަވައި އެހެން މީހަކަށް ދިރިނޫޅެވޭ ގޮތަށް އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ފޯރުވައިދޭ ދިރިއުޅޭނެ ތަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-(8) ދައުލަތުގެ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކުގެ މުވައްޒަފުންނަށް އެ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތުގެ މަރުކަޒެއްގައި ނުވަތަ
އޮފީހެއްގައި ނުވަތަ ޕޯސްޓެއްގައި ފޯރުވައިދޭ ދިރިއުޅޭ ތަން. -(9) ދައުލަތުގެ އޮފީހާއެކު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ
ދަށުން ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ހުރި ތަނެއްގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މީހަކަށް ދައުލަތުން ފޯރުކޮށްދޭ ދިރިއުޅޭ ތަން.
-(10) އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުގެ ބޭނުމަށް އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މައި ގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރަނީ މީހުން ދިރިއުޅޭ....
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދިރިއުޅޭ ތަން ނޫނީ އެ ދިރިއުޅޭ ތަނަށް ދައްކާ ފައިސާތޯ، މިސާލަކަށް އެ ތަނަކަށް ދައްކާ އުޖޫރައެއްގެ ގޮތުގައި އެ
ދޭ ލާރިއެއް، އެ ވާހަކަތޯ މި އަންނަނީ؟ އޭތި އެނގެން އިންނަނީ ކޮންތަނަކުތޯ؟ އެ ތަންތޯ ނުވަތަ އެ ތަނަކަށް
24

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
މިސާލަކަށް އެކޮމޮޑޭޝަނަކަށް ވާ 10000 ރުފިޔާތޯ؟ އެކަހަލަ ގޮތަކަށް. ކެއިންބުއިމަށް ދާ ލާރިއެއްތޯ؟ ކިހިނެތްތޯ
އެބައި؟ މުޅި އެތި ކުލިއަރ ވަނީ ކިހިނެތްތޯ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
(ޖ) ފަށާއިރުގައި މި އިންނަނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތީން އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ ނޫން އެހެން އިނާޔަތާއި
މަންފާ. އެހެންވީމާ، އިނާޔަތާއި މަންފާ ނުވަތަ އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި މި ކަންކަމަށް ލިބޭ އިނާޔަތް އަސްލު ހިމެނެނީ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެ ވާހަކަ. ފައިސާ، އިނާޔަތްތަކަކީ ކޮބައިތޯ؟ އެ ފައިސާއެއް ނުދީ ހަމައެކަނި އެ ދޭ، ނިދަން އެ ދޭ ކޮޓަރިތޯ
؟ ؟
އެއީ އެގޮތަށްތޯ އެ އިންނަނީ
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިނާޔަތްތައް މީގައި 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި މިއަންނަ އިނާޔަތްތަކުގެ ތެރޭގައި މި ހިމެނެނީ އިނާޔަތްތައް މި
ސްޕެސިފިކްކޮށްފައި މި އިންނަނީ (ޖ)އަށް ބަލަންޏާ 1ގައި އެބަ އިނދޭ ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިނާޔަތްތަކެއް. އެހެންވީމާ،
ދެން މި ހިމެނެނީ އަސްލު އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ފައިސާ އަސްލު. މިސާލަކަށް ދެވަނަ ނަންބަރުގައި،
ދައުލަތުން ސަލާމަތީ ޚިދުމަތެއް މެދުވެރިކޮށްގެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ ޙިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން. 3ގައި،
އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ކޮށްދޭ ބޭސްފަރުވާއަށް އެ ހިނގާ ޚަރަދު. މެޑިކަލް ޗެކަޕަށް މި ހިނގާ ޚަރަދު. ދެން 5 ވަނަ
ނަންބަރަށް ބަލާނަމަ، އެ މީހާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން ފޯރުވައިދީފައިވާ ތަނެއްގައި
އުޖޫރަ ދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފުންނަށް ހަމަހަމަކަމާއެކު ފޯރުވައިދޭ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢިނާޔަތާއި މަންފާ.
އެހެންވީމާ، ކެއިންބުއިމަށް ދޭ އެލަވަންސް ފައިސާ ނޫނީ މުނިފޫހިފުލުވުމާއި ކުޅިވަރަށް ދޭ އެލަވަންސް ފައިސާ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އޯކޭ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
25

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އަޅުގަނޑު މިހާރު، އަޅުގަނޑު އަދި އިތުރަށް ސާފުކޮށްލަން ބޭނުން. މިހާރު މިސާލަކަށް ދައުލަތުން އިނާޔަތްތަކެއް
ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތެއް އެ އުޅުއްވާ ގެކޮޅު، ކާރުކޮޅު، ލޯންޗުކޮޅު މިކަހަލަ ހުރިހާ އެއްޗެއް ވެސް މީގެތެރެއަށް ވަދެގެން
ދާއިރު އެ ލިބޭ އާމްދަނީން ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި އުނިކުރެވޭ ގޮތަށް މިހާރު މި އޮންނަނީ ދެއްތޯ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، މިހާރު މި އިސްލާޙު ކުރެވިގެން މި އަންނަ މާއްދާއިން ވެސް ހަމަ އެގޮތަށް މީތި މާނަ މި ކުރެވެނީ
؟
ދެއްތޯ
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ ޙާލަތުގައި 1 ލައްކަ ރުފިޔާގެ މުސާރަ ލިބޭ ބޭފުޅެއް އެ ހުރިހާ އިނާޔަތްތަކާއި އެއްޗިހި މީގެތެރެއަށް ވަދެގެން
ދިޔައީމަ އެ ލިބޭ މުސާރައަށްވުރެ ބޮޑު އެއްޗެއް ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ނެގޭނެ ގޮތަށް ދެއްތޯ މި މާނަކުރެވެނީ؟ އެހެންތޯ
؟
މި ވަނީ
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނިއުޝާ، ނިއުޝާ މިއަށް އެއްޗެއް އިތުރުކޮށްލަން އެބަ އިންތޯ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު އޭ.ޖީ އޮފީހުން ދެންމެ އައިޝާ ގުޅީމަ، އައިޝާއަށް ގުޅައިގެން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގެ
ކޮމިޓީގައި ދެންމެ ކުރިއަށްދާ ޑިސްކަޝަން މިހާރު ގޮއްސައިން ހިސާބެއް.
26

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރުގެ ސުވާލަކީ، އިސްތިސްނާވާ އާމްދަނީ މި މާއްދާއާ ގުޅޭގޮތުން ދެއްތޯ؟ 12 ވަނަ މާއްދާގެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މި މާއްދާގައި އިސްތިސްނާގެ ގޮތުގައި މިވާ އިސްތިސްނާ އަސްލު ލިބޭ އާމްދަނީ، އަޅުގަނޑަށް އަދި
ރަނގަޅަކަށް ސާފެއްނުވޭ އިނގޭތޯ މުޤައްރިރުގެ ސުވާލެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކަށްވީ މިހާރު ޢަމަލުކުރަމުންދާ ގާނޫނުގައި ބުނގޮތުން އަޅުގަނޑަށް އެނގިފައި އޮތް
މިންވަރުން ކަމަށް ވާނަމަ ދައުލަތުން އިނާޔަތްތައް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތެއް ދިރިއުޅުއްވާ، އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި ދިރިއުޅުއްވާ
ގެކޮޅު، ދެން ކާރުކޮޅު ނުވަތަ ލޯންޗުކޮޅު، މިކަހަލަ ހުރިހާ އެއްޗެއް ވެސް މި ޓެ ކްސްގެ ގޮތުގައި އެ ފަރާތެއްގެ ލިބޭ
އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސެއްގެ ގޮތުގައި ނަގަމުންދެއްތޯއޭ ދަނީ މިހާރު؟ ރަނގަޅަށްތޯ މި ދެންނެވުނީ؟ އެ ހާލަތް،
އެފަދަ ހާލަތްތަކުގައި އެ ލިބިވަޑައިގަންނަވާ، އެ ބޭފުޅަކަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ މުސާރައަށްވުރެ ބޮޑު އެއްޗެއް ޚަރަދުގެ
ގޮތުގައި ޓެކްސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށްތޯއޭ މީގެ މި މާނަ ދޭހަވަނީ؟ އަޅުގަނޑަށް ދެން ހަމަ މުޅިން
ކަށަވަރުނުވާތީ ޔަޤީންކޮށްލަންވެގެން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޚަރަދު ދާ ވަރެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެހެނެއް ނޭނގެ. އެކަމަކު މިހާރު އިސްތިސްނާ ކުރައްވަން އެ ބޭފުޅުން މި
ހުށަހަޅުއްވަނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބުގެ އެ ގާނޫނުގެ ދަށުން އެ ދެ ބޭފުޅުންނަށް
ހަމަޖައްސާފައި އިންނަ ގެކޮޅު. ގެކޮޅާއި ގުޅިގެން އެ އިންނަ 4 ވަނަ މާއްދާއަކީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް
27

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ހަމަޖައްސާފައި އިންނަ ގެކޮޅާ ގުޅޭ މާއްދާ. 9 ވަނަ މާއްދާއަކީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބަށް ގެކޮޅު
ހަމަޖައްސާފައި އޮތް އެއާއި ރިލޭޓެޑް މާއްދާ އިނގޭތޯ. ދެން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ދެން އަޅުގަނޑަށް ސާފުވެއްޖެ. މިހާރު އެ އޮތް ގޮތުން، އެ އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވި ގޮތަށް ޢަމަލުކުރަންޖެހޭތީ
އިޞްލާޙެއްގެ ގޮތުގައި މިހާރު މި އޮތް އިޞްލާޙު މި ފެންނަނީ ދެއްތޯ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު މި އިސްތިސްނާވަނީ އެ ގެކޮޅު ޚަރަދު. ދެން މިހާރު މި އެންމެ ފަހުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި
ފާސްކުރި ދެ ބިލު، މި ތަސްދީޤުކުރައްވާފައޭ މި ވަނީ. މިއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސަށާއި އުއްތަމަ
ފަނޑިޔާރަށް ވެސް އެ އިނާޔަތް ލިބޭ ގޮތަށް. ފަނޑިޔާރުންގެ ގާނޫނަށާއި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު ސާފުވެއްޖެ އިނގޭތޯ. ދެން ތި މާއްދާގެ އެހެން އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ސުވާލު އުފެދުނު ހެދުންކޮޅާއި މިހިރަ ކަހަލަ އެއްޗިހިތަކުގެ ބައިތައް. އެ ބައިތަކަށް ކުޑަކޮށް
ރިޢާޔަތްކޮށްލަން ބޭނުން އަޅުގަނޑު.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫންނޫން. މުޤައްރިރު. މިހާރު އަޅުގަނޑަށް ސާފު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ސާފުވެއްޖެ.
28

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މީގެ ކުރީގައި އެހެންވީމާ އެ ޓެކްސް ނެގެމުންތޯ އައީ؟ އެއީ އަސްލު މިހާރު މި އިސްތިސްނާ. އެއީ ނޫންތޯ
މުޤައްރިރު މި އުޅޭ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ރަނގަޅު. މި ކުރިން އޮތް ގޯސްވެގެން، އޮތް ގޮތުން މި ދެންނެވި ކަހަލަ ނުކިއްސަރު ބޮޑު އަދަދުތަކަކުން ޓެކްސް
ނެގޭތީ މިއަށް އިޞްލާޙުތަކެއް މި އައީ. އިސްތިސްނާވާނީ މިހާރު ދެއްތޯ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދެން، މި މާއްދާގައި އަޅުގަނޑު ހިތުން އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު މިހާރު އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ.
ނުކުރައްވާތީ ދެން ޖެހިގެން އޮތް މާއްދާއަށް ވަޑައިގަންނަވާ އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! -16 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުން. ޓެކްސް
ދެއްކުމުން ދެވޭ ޚާއްސަ އިސް ތިސްނާ. -1 -12 (ހ)- މި ގާނޫނުގައ އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް މި
މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތްތަކުގައި ވަކި ވިޔަފާރި މަޝްރޫއުތަކަކުން ނުވަތަ ދާއިރާތަކަކުން ލިބޭ އާމްދަނީން
ޓެކްސް ނެގުމުގެ އިސްތިސްނާ ކުރުމުގެ...
29

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
(ޅ)، އަފްޒާލް. އަޑުއިވުމުގައި ކުޑަ މައްސަލައެއް އުޅޭތީ ކުޑައިރުކޮޅަކު މަޑުކޮށްލާނަން އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަފްޒާލްގެ އިންޓަރނެޓް ކަނެކްޝަން މި ވަގުތު ދިއުމާ ގުޅިގެން. ކުޑައިރުކޮޅަކަށް މަޑުކޮށްލަދެއްވާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިކަހަލަ ޓެކްނިކަލް މައްސަލަތައް ދިމާވާނެ މިހެން ކުރިއަށްދާއިރު އިނގޭތޯ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު ކުރީ ދުވަހު ހުށަހެޅުނު. މުޤައްރިރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އާދެ! ކުރިއަށް ގެންދަ ވާ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކުރީ ދުވަހު ހުށަހެޅުނު މި ބިލުގެ މަސައްކަތް މަޖިލީހުގައި ކުރެވޭ ގޮތަށް. އެއަށް ކިހިނެއްތޯ ނިމިގެންދިޔައީ؟ އެކަން
؟
އެ ގޮތަށް ހަމަނުޖެހުނީތޯ
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މި އަންނަ ހަފުތާއިން ފެއްޓިގެން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ އިނގޭތޯ މަންޑޭގައި އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިއަދަކީ މިއީ އެކީގައި ހުޅުވާލެވުނު ދުވަހެއް ނޫންތޯ؟
30

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހުޅުވާލެވުނު ދުވަސް އާދެ! އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަޅުގަނޑު ހިތަށްއެރީ މި ބިލުގެ
މަސައްކަތް...
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު އެއީ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ދެން ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން ތިއީ އިނގޭތޯ. މަޖިލިސް ހުޅުވުނީމަ އަޅުގަނޑުމެން
ކަހަލަ އަތޮޅުތެރޭ..
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދަތިތަކެއް އުޅެދާނެތީ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއެރީ މި ގޮތަށް ގެންދަން.
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑުމެން ކަހަލަ އަތޮޅުތެރޭގެ މީހުން...
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޣުނީ، މުޣުނީ ހަމަ އޮންލައިންކޮށް މުޣުނީއަށް ބައިވެރިވެވޭނެ ނޫންތޯ؟ އޭގެ އިޝޫއެއް
؟
ނޯންނާނެ. އެހެން ނޫންތޯ
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.
ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޙުސިން ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޮންމެ ފަހަރަކު ވެސް އަހަރެމެންނަށް މަސައްކަތް މި ލިބެނީ މި ޗުއްޓީ ދުވަސްވަރު. އަނެއްކާ ކޮންމެ ފަހަރަކު ވެސް
މި ޗުއްޓީން ބައެއް ނަގާފައި އެ ދުވަސްތަކުގައި މަސައްކަތްތައް މި ލިބެނީ. ދެން ރަނގަޅު މި ގޮތަށް ވެސް ދާނީ.
31

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ލައިވްކޮށް މި ދަނީ އިނގޭތޯ. ލައިވްކޮށް އެބަ ދޭ ހަމަ.
ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޙުސިން ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އެކަން ފާހަގަކުރީ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން ދިރި ވެސް އުޅެނީ ލައިވްކޮށް ދޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ރޭގަނޑު އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ އަދި މާ ބޮޑަށް ކޯރަމް ރަނގަޅުކޮށް އިނގޭތޯ. ވަރަށް ހާލު ދަށްކޮށް ދުވާލު ގަޑީގައި
ދަނީ.
ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޙުސިން ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު އެބަ ތިއްބެވި ކަންނޭނގެ 9 މެންބަރުން.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަދި 10 ވެސް ހަމަވާނެ ލަސްވާ ވަރަކަށް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކަނެކްޝަން ދިޔައީ އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑުގެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަފްޒާލް ކުރިއަށްގެންދަވާ.
32

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ދެންމެގައި، ދެންމެ މި ނިންމާލި މާއްދާއަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި އިން، މީރާއިން ހުށަހަޅުއްވާފައި އިން
އިޞްލާޙާ މެދު އަދި ގޮތެއް ނުނިންމަވާ ދެއްތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ އިޞްލާޙު އޮތް ގޮތަށް ހިމަނަން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ހުށަހަޅުއްވާފައި ދެން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ އޮތީ
އިނގޭތޯ އެއްވެސް އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތުން އެ ހިމަނާގޮތަށް އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންގެ ވިސްނުންފުޅު ހުރީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އޭތި އިން ގޮތަށް ހިމަނައިގެން ކުރިއަށްދާނީ އިނގޭތޯ.
އެއަށް އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާތީ އެ ގޮތް އެއީ ރަނގަޅު ގޮތް ކަމަށް ދެކި.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! -16 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުން. ޓެކްސް
ދެއްކުމުން ދެވޭ ޚާއްސަ އިސްތިސްނާ، -1 -12 (ހ)- އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާފައިވާނެ. އެހެންވީމާ، (ށ)އިން
ފެށިގެން ކުރިއަށް ގެންދާނަން. މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން އިސްތިސްނާކުރެވޭ މަޝްރޫއުތަކާއި ދާއިރާތައް
ކަނޑައަޅަނީ ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ. (ނ)- މި މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން
އިސްތިސްނާ ދިނުމަށް ކަނޑައެޅޭ މަޝްރޫއުތައް ނުވަތަ ދާއިރާތައް އެ އަކުރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކަނޑައެޅުމަށްފަހު
ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ. (ރ) - މި މާއްދާގެ ދަށުން މަޝްރޫޢުއަކަށް އިސްތިސްނާއެއް
ދެވޭނީ އެ މަޝްރޫޢުއަކާ މި މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކަނޑައަޅާ މުއްދަތަކަށެވެ. (ބ)- މި
މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާދިނުމުގައި އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ. 1. އިސްތިސްނާއެއް ދިނުމުގެ
ސަބަބުން އާމްދަނީއަށް ކުރާނެ އަސަރު. -2 އިސްތިސްނާއެއް ދިނުމުން އިޤުތިޞާދީ ގޮތުންނާއި އިޖުތިމާޢީގޮތުން
ކުރާނެ ފައިދާ އަދި ގެއްލުން. -3 އިސްތިސްނާދިނުމުން ހާސިލުވުމަށް ބޭނުންވާ މަޤްޞަދު ހާސިލުވާނެ މިންވަރު.
(ޅ)- މި މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ހޯދުމަށް އެދި އެ މަޝްރޫއެއް ނުވަތަ އެ ދާއިރާއެއްގެ ބެލެނިވެރި
ވުޒާރާއަކުން ހުށަހަޅާނީ ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކޮށްފައިވާ
މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތީން އެ މިނިސްޓްރީއަށެވެ. (ކ)- މި ގާނޫނުގެ ދަށުން
ޓެކްސް ދެއްކުމުން އިސްތިސްނާ ކުރުމުގައި އެ އިސްތިސްނާއެއް ހޯދުމަށާއި އިސްތިސްނާއެއް ދެމިއޮތުމަށް ފުރިހަމަ
33

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ކުރަންޖެހޭ ޝަރުތުތަކެއް ނުވަތަ ކަމާ ގުޅޭގޮތުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތަކެއް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ދައުލަތުގެ
މާލިއްޔަތުގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކޮށްފައިވާ މިނިސްޓްރީން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ. (އ)- މި މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާކުރާ ފަރާތަކީ ވިޔަފާރިއެއްނަމަ އިސްތިސްނާ ދިނުމަށް
ކަނޑައަޅާ މަޝްރޫޢުއަށް ޚާއްސަކޮށްގެން ގާނޫނު ނަންބަރު 18/2014 ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން
ވަކި ގާނޫނީ ޝަޙުސެއް ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ. (ވ)- މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ
ފަރާތެއް ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެ މަތީން މީރާއިން އޮޑިޓްކުރަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން މީރާއިން ކުރާ އޮޑިޓެއްގައި ފާހަގަކުރެވޭ ކަންކަން ދައުލަތުގެ
މާލިއްޔަތުގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކޮށްފައިވާ މިނިސްޓަރަށާއި އިސްތިސްނާ ލިބިފައިވާ
ފަރާތަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ. (މ)- މި މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާކޮށްދޭ ފަރާތްތަކަށް އިސްތިސްނާދީފައިވާ މުއްދަތާއި
އިސްތިސްނާދިން ސަބަބު ހިމެނޭ ލިސްޓެއް ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު
ހަވާލުކޮށްފައިވާ މިނިސްޓްރީން ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަން ވާނެއެވެ. (ފ)- މި މާއްދާގެ (މ)ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިސްޓުގައި ނުހިމެނޭ އިތުރު ފަރާތްތަކަށް އިސްތިސްނާ ދީފިނަމަ އެއީ އެ އިސްތިސްނާއަށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ވިޔަފާރި ހަރަކާތް އެ ލިސްޓަށް އިތުރުކޮށް އެފަދައިން
އިޞްލާޙުކުރެވޭ އައު ލިސްޓެއް ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަން ވާނެއެވެ. (ދ)- އަންނަނިވި
ހާލަތްތަކުން ކުރެ ހާލަތެއް މެދުވެރިވެއްޖެނަމަ މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ދީފައިވާ އިސްތިސްނާ ބާޠިލުކުރުމުގެ
އިޚުތިޔާރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. -1 މި މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާއަށް އެދި ހުށަހެޅުމުގައި
ދީފައިވާ މަޢުލޫމާތުގައި ޞައްޙަނޫން މަޢުލޫމާތު ހިމަނާފައިވުން، ނުވަތަ -2 މި މާއްދާގެ ދަށުން
އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ މަޝްރޫއު ހުއްޓާލުން ނުވަތަ އެ މަޝްރޫއުގެ ނަމުގައި އިތުރު ވިޔަފާރިއެއް ހިންގަން ފެށުން،
ނުވަތަ -3 މި މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ދީފައިވާ ވިޔަފާރީގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ ކޯޓަކުން ޖިނާޢީ ކުށެއް
ސާބިތުވުން، ނުވަތަ -4 އިސްތިސްނާދިން މަޤުޞަދު ހާސިލުވުން ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ހެއްކާއެކު އެއްވެސް
ސަބަބަކާހުރެ އިސްތިސްނާދިން މަޤުޞަދު ހާސިލުވާނެ ކަމަށް ބެލެވުން، ނުވަތަ -5 އިސްތިސްނާ ދެމިއޮތުމުން
ދައުލަތަށް ސީދާގޮތުން ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުން ގެއްލޭ ޓެކްސް ފިޔަވާ މާލީގޮތުން ނުވަތަ އެ ނޫން ވެސް، އެ ނޫން
ވެސް ގޮތަކުން ގެއްލުމެއް ލިބުމަށް، ނުވަތަ ގެއްލުމެއް ލިބޭނެ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ ހެއްކާއެކު ބެލެވުން. (ތ)- މި
މާއްދާގެ (ދ)ގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ބާޠިލުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނިންމައިފިނަމަ އެ ނިންމުމަށް ޢަމަލުކުރަން
ފަށާނީ އެ އިސްތިސްނާ ބާޠިލުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ. (ލ)- މި މާއްދާގެ
34

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ދަށުން ވިޔަފާރި މަޝްރޫއުތައް އިސްތިސްނާކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދު ގާނޫނު ނަންބަރު 25/2019
(އާމްދަނީން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގާނޫނަށް އެއްވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ގާނޫނު)އަށް ޢަމަލުކުރަންފަށާ ތާރީޚުން
ފެށިގެން 3 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައުލަތުގެ މާލީ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކޮށްފައިވާ
މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލާ ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިއުކުރަން ވާނެއެވެ. (ގ)- މި މާއްދާގެ (ލ)ގެ ދަށުން
އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައި އިސްތިސްނާ ދިނުމަށް ކަނޑައަޅާ މަޝްރޫއުތައް ނުވަތަ ދާއިރާތަކަކީ ކޮބައިކަން ކަނޑައަޅާފައި
އޮންނަން ވާނެއެވެ. މި ދަންނަވާލެވުނީ އެ މާއްދާ އިން ގޮތަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު 16 ވަނަ މާއްދާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ދަންނަވާލެވުނީ. ދެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އެއްވެސް
ވިސްނުންފުޅެއް، އެއްވެސް ބަޔަކާ ގުޅޭގޮތުން ފާޅުކުރަން އޮވެއްޖެއްޔާމު އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި
ކުރިއަށްދާނީ. އަޅުގަނޑަށް.
ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު ފުރުޞަތެއް. ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު.
ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ މި މާއްދާ މި އޮތް ގޮތުން މި ކުރިން ނިމިފައި
ހުރި ވިޔަފާރިތައް، މުއާމަލާތްތަކަށް އެ އިނާޔަތް އެގޮތަށް އިސްތިސްނާ ދެވިދާނެތޯ؟ ނޫނީ އެ ބިލު ތަސްދީޤުކޮށް މި
ގާނޫނަކަށްވާ ހިސާބުން އޭގެ ފަހުން އަންނަ ކަންތައްތަކަށްތޯ އިސްތިސްނާ މި ދެވެނީ؟ އެއީ ކުރިން ނިމިފައި ހުރި
ކަންތައްތަކަށް އިސްތިސްނާ ދެވޭ ގޮތަކަށް އިނދެއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ހަމަ ސްޕެސިފިކްކޮށް ލިޔަން
ހަމަ އެ ގާނޫނަކަށް ވެގެން އޭގެ ފަހުން އެ ހިނގާ މަޝްރޫޢުތަކަށް ކަމަށް އެ އިސްތިސްނާ ދެވޭނީ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑު އެ ޚިޔާލު ފާޅުކޮށްލީ. ޝުކުރިއްޔާ.
35

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑަށް ވިސްނޭ ގޮތުގައި ތަސްދީޤުކުރާ ފަހުން އޭގެ ފަހުގައި ކަންތައްތަކަށް
ޢަމަލުކުރަން ޖެހޭނީ. އަޅުގަނޑު އަދި އިދާރީމޭޒުން އިތުރަށް ޔަޤީންކޮށްލަން ވެސް ދަންނަވާލާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ކުރިއަށް އޮތް ތަނަށް މި މާއްދާ އެޕްލައި ކުރެވޭނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ސާފުވެވަޑައިގެންފި ދެއްތޯ؟
ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ ވަރަށް ރަނގަޅު. ވަރަށް ފުރިހަމަ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެނީ.
ސަރުކާރުން ހިންގަން ބޭނުންވާ މުހިންމު މަޝްރޫޢުތަކަށް، މުހިންމު ދާއިރާތަކަށް އިސްތިސްނާ ދެވޭ ގޮތަށް އޮތުމަކީ
ޤައުމުގެ ތަރައްޤީއަށް، ކުރިއެރުމަށް ވަރަށް ފަހި ފުރުޞަތުތަކެއް ލިބިގެންދާނެ ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ.
ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އިޤުތިޞާދީ ބޭފުޅުން ހައްތަހާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީގައި މި ތިއްބަވަނީ. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ރަނގަޅު
ވިސްނުންފުޅު ތި ދެއްވަނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެ މާއްދާ، 16 ވަނަ މާއްދާ އޮތް ގޮތަށް އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރަކު އިޢުތިރާޟެއް އެއްވެސް ބަޔަކާ ގުޅޭގޮތުން ކުރައްވާފައި ނެތިއްޔާ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި 17 ވަނަ
މާއްދާއަށް ދާނީ އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
36

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
-17 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -13
(ބ)- -3 ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގެ އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އެ މުއްދަތު
ނިމުނުއިރު ރެވެނިއު އެކައުންޓެއްގައި ހުރި މުދާ ނުވަތަ ދަރަންޏާ ގުޅިގެން ލިބޭ އަންރިއަލައިޒްޑް ލޮސް، އޭގެ
ތެރޭގައި އަންރިއަލައިޒްޑް ފޮރިން އެކްސްޗޭން ލޮސް ވެސް ހިމެނޭ ގޮތުން މި ގާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެ މަތީން އުނިކުރެވިދާނެއެވެ. ދެން މި މާއްދާ ކުރިން އިން ގޮތް ވެސް އަޅުގަނޑު ދައްކާލާނަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މި ފެނިވަޑައިގަންނަވާނެ ސްކްރީނުން ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގެ އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ ފައިދާ
ހިސާބުކުރުމުގައި އެ މުއްދަތެއް ނިމުނުއިރު ރެވެނިއު އެކައުންޓެއްގައި ހުރި މުދާ ނުވަތަ ދަރަންޏާ ގުޅިގެން ލިބޭ
އަންރިއަލައިޒްޑް ލޮސް ކުރިން މި މާއްދާގައި މި އަކުރުގައި މި އިންނަނީ. ދެން މި ގެނެވޭ ބަދަލަކީ ހިސާބުކުރާ
މުއްދަތެއްގައި އެ ފަރާތެއްގެ ޓެކްސް ބިނާ ކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި މިހާރު މި އަންނަ ބަދަލަކީ. ކުރިން
އިންނަނީ ފައިދާ ހިސާބުކުރުމުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހިތުން 17 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު ޑްރާފްޓުކުރެވިފައި އޮތް ގޮތާ ދޭތެރޭގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ
ވިސްނުންފުޅު އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ. އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާތީ އެ މާއްދާ ފާސްވީ
ކަމަށް ބަލާފައި އަޅުގަނޑު ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-18 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -13 (ކ)- މި މާއްދާގެ
(ށ)ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ބޭންކަކުން ދޫކުރާ ދަރަންޏަކަށް ލިބޭ އިންޓްރެސްޓް އެއީ އާމްދަނީގެ
ގޮތުގައި ނުބަލާނީ އެ ދަރަނީގެ ޕްރިންސިޕަލް ނުވަތަ އިންޓްރެސްޓުގެ...
37

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި މާއްދާގެ އަރިމަތި ސުރުޚީގައި އިންނަނީ ކިހިނެއްތޯ؟ މި ގާނޫނުގައި؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއީ 17 ވަނަ މާއްދާ ކުރިން ނިމުނު ބައި؟
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މުޅި މި ބައިގެ އަރިމަތީ ސުރުޚީ ކިހިނެއްތޯ އިންނަނީ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަފްޒާލް އެއީ އެކައުންޓިންގ ބޭސިސް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މި 13 ވަނަ މާއްދާ އެއީ ގާނޫނުގެ އެކައުންޓިންގ ބޭސިސް އަރިމަތީ ސުރުޚީއަކީ. މި ސްކްރީނުން މިހާރު ތި.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އޯކޭ. އާދެ.
38

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ކުރިއަށް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) - މި މާއްދާގެ (ށ) އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ބޭންކަކުން ދޫކުރާ ދަރަންޏަކަށް
ލިބޭ އިންޓްރެސްޓް އެއީ އެ އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި ނުބަލާ އެ ދަރަނީގެ ޕްރިންސިޕަލް ނުވަތަ އެ އިންޓްރެސްޓުގެ
އެއްވެސް އަދަދެއް އަނބުރާ ނުލިބޭނެ ކަމަށް އަންދާޒާކުރާ ހާލަތުގައި އަދި އެ އަދަދު ހިސާބުކޮށްފައިވަނީ މޯލްޑިވްސް
މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ހުއްދަކޮށްފައިވާ ހިސާބުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތަކާއި އެއްގޮތަށް ކަމަށްވާނަމައެ ވެ. މިގޮތުން
އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި ނުބަލާ އަ ދަދު އިންޓްރެސްޓް އިންކަމް އޮން ސަސްޕެންސް އެކައުންޓު ގައި ހިމަނަންވާނެއެވެ. އަދި
އެ އަދަދުން ޓެކްސް ނަގާނީ އެކައުންޓިންގ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް އެ އަދަދު އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި ހިމަނާ ހިސާބުކުރާ
މުއްދަތު ނުވަތަ އެ އަދަދު ލިބޭ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރެއިން ކުރިން އަންނަ ހިސާބުގެ މުއްދަތުގައެވެ. ދެން
ގާނޫނުގައި ހިމަނާލާފައި އިން ގޮތް، މި ގެނެވޭ ބަދަލަކީ ޓެކްސް ނެގޭ މުއްދަތު މި ބަދަލުކުރަނީ ހިސާބުކުރާ
މުއްދަތަށް. އެ ޢިބާރާތް، އެ ލަފުޒު މި ބަދަލުކުރެވެނީ.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދެންމެ އެ ފާހަގަކުރި ހަމައެކަނި އެ ދެ ލަފުޒަށް އެ އަންނަނީ ބަދަލު. އެ ބަދަލުން އަސްލު ކޮބައިތޯ އެ އަންނަ
ޗޭންޖަކީ؟ އަދި ގާނޫނީ ގޮތުން އެ އަންނަ ޗޭންޖެއް އެބަ އާދޭތޯ އެކަން ސާފުކޮށްލަން ހަމަ. ހިސާބުކުރުމުގެ މުއްދަތު،
ޓެކްސްގެ މުއްދަތު. އެ ދެ އެތީގައި ކޮބައިތޯ ފަރަގު؟
39

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު އެ ބުނަނީ ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓް ނަގަންވެގެން އެ އިންނަ މުއްދަތު އިނގޭތޯ.
ޓެކްސް ނަގާ މުއްދަތު އެއީ ޓެކްސް މިހާރު ވަކި އެބޭފުޅުން ދެއްވާނެ ދެއްތޯ ތާރީޚުތަކެއް. ދެން އެ ތާރީޚުގެ ތެރޭ އެ
އިންނަ މުއްދަތު، އެހެންހެން އަޅުގަނޑަށް މާނަ މި ކުރެވެނީ. މީގައި މި އިންނަނީ އެކައުންޓިންގ އުސޫލުތަކާ
އެއްގޮތަށް އެބޭފުޅުން ހިސާބުތައް ބަލަހައްޓަންޖެހޭ. މިސާލަކަށް، ބުނަންޏާ ފައިނޭންޝަލް އިޔަރއަކީ ފަސްޓް
ޖަނަވަރީން ތަރޓީފަސްޓް ޑިސެންބަރަށް. އެ ގޮތަށް އެއީ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ގޮތަށް. އެކަމަކު ޓެކްސް ނަގާ މުއްދަތު
ކިޔާފާނެ ދެއްތޯ މިހާރު ޖޫން އިން ފެށިގެން ދެން އަންނަ އަހަރުގެ ޖޫން އަށް އެގޮތަށް ވެސް. އެ ތަފާތު. މިހާރު އެ
އިންނަނީ އަސްލު އެކައުންޓިންގ ޕީރިއެޑާއި، ޓެކްސް ޕީރިއެ ޑާ އަޅުގަނޑަށް މި މާނަ މި ކުރެވެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އޮޅުން، ސާފުވެވަޑައިގެންފި ދެއްތޯ.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް ސާފުވެއްޖެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، މިހާރު މި ގެނެވޭ ބަދަލަކީ ހަމައެކަނި އެ ޓަރމް އިތުރަށް ޑިފައިން ކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން އަންނަ
ބަދަލެއްގެ ގޮތުގައި. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާއާ ދޭތެރޭގައި އިތުރު އެހެން އެއްވެސް ވިސްނުންފުޅެއް އެއްވެސް
މެންބަރަކު ފާޅުކުރައްވާފައި ނެތީމާ މިހާރު އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ބަލާފައި ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން
އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
40

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
-19 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން. -24
(ނ)- މި މާއްދާގެ (ށ)ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ދާއިމީ މަރުކަޒުން އެ ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ ވެރިފަރާތަށް
ނުވަތަ އެ ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ ވެރިފަރާތުގެ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ހުރި އެހެން ދާއިމީ މަރުކަޒަކަށް ނުވަތަ ދާއިމީ
މަރުކަޒުގެ ވެރިފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކަށް ދައްކާ އަންނަނިވި ހެޑް އޮފީސް ޚަރަދުތައް އުންޏެއް ނުކުރެވޭނެއެ ވެ. -1
ޕެޓަންޓެއް ނުވަތަ ޙައްޤަކާ ގުޅިގެން ރޯޔަލްޓީގެ ގޮތުގައި ދައްކާ ފީ ނުވަތަ ފައިސާ. -2 ދާއިމީ މަރުކަޒަށް
ފޯރުވައިދީފައިވާ ވަކި ޚިދުމަތަކަށް ނުވަތަ ހިންގުމާ ގުޅިގެން ދައްކާ ކަމިޝަން.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، މި މާއްދާއަށް އިޢުތިރާޟެއް އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ނުކުރައްވާތީ ދެން އިން މާއްދާއަށް
ވަޑައިގަންނަ ވާ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-20 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އެއީ އެ މާއްދާގެ (ރ) ކަމުގައި ހަމަޖައްސައި، އެ އަކުރު
އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -24 (ރ)- މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ ހެޑް އޮފީހުގެ ޚަރަދުތަކުގެ
ތެރޭގައި ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ ވެރިފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކަށް ދައްކާ ފައިސާ ނުވަތަ ކުރާ ޚަރަދުތައް ވެސް
ހިމެނެއެވެ. ދެން ގާނޫނުގައި މި މާއްދާ އިން ގޮތް ދަންނަވައިލާނަން. ގާނޫނުގައި މި އިންނަނީ މި އަކުރު، މި
މާއްދާގެ ބޭނުމަށް ދާއިމީ މަރުކަޒަށް ހިނގާ ހެޑް އޮފީހުގެ ޚަރަދުތަކުގެ ތެރޭގައި ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ ވެރިފަރާތާ
ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން ކުރާ ހެޑް އޮފީސް ޚަރަދާއި އެހެނިހެން ޚަރަދުތައް ވެސް ހިމެނެއެ ވެ. ކުރީ ގައި، މިހާރު މި
ގާނޫނުގައި އިންނަނީ. ދެން މި ގެނެވޭ ބަދަލަކީ، މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ ހެޑް އޮފީހުގެ ޚަރަދުތަކުގެ
ތެރޭގައި ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ ވެރިފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކަށް ދައްކާ ފައިސާ ނުވަތަ ކުރާ ޚަރަދުތައް ވެސް ހިމެނޭ
ކަމަށް. އެހެންވީމާ، މިއީ މި ގެނެވޭ ބަދަލަކީ. މި ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ ވެރިފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކަށް ދައްކާ
ފައިސާ ނުވަތަ ކުރާ ޚަރަދުތައް ، މިއީ ގެނެވޭ ބަދަލަކީ. ކުރީގައި މި އިންނަނީ އެހެނިހެން ޚަރަދުތައް.
41

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު ސާފުވެއްޖެ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ހިތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ މިހާރު އޮތް
ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ބަލާފައި އަޅުގަނޑު ދެން އިން ނަންބަރަށް ޖެހިލާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-21 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ ފެށޭ ޢިބާރާތް އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -30 (ބ) -
މި މާއްދާގެ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، (ށ) އާއި ، (ރ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް އަންނަނިވި ގޮތަކުންކުރެ
ގޮތަކަށްވާ ފައިދާއެއް ނުވަތަ ގެއްލުމެއް ވިޔަފާރި އާމްދަނީ ފިޔަވައި ފަރުދެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ
ހިސާބުކުރުމުގައެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ. ދެން މި މާއްދާއަށް، މި އަކުރަށް ގެނެވޭ ބަދަލު ދަން ނަވައިލާނަން. މި މާއްދާގެ
(ހ) އާއި، (ށ) އާއި، (ރ) އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، އަންނަނިވި ގޮތްތަކުންކުރެ ގޮތަކަށްވާ ފައިދާއެއް
ނުވަތަ ގެއްލުމެއް ފަރުދެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި ނުހިމެނޭ ބުނާއިރު އެ ގެނެވެނީ
އިސްތިސްނާއެއް، ވިޔަފާރި އާމްދަނީ ފިޔަވައި. އެހެންވީމާ، މިހާރު މި އިންނަނީ ވިޔަފާރި އާމްދަނީ ފިޔަވައި
ފަރުދެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އެ ނުހިމެނޭނެ ކަމަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މި މާއްދާއާ ދޭތެރެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ވިސްނުންފުޅު އޮތް ގޮތް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ
މިހާރު އޮތް ގޮތް. އެހެންވީމާ، މާއްދާ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި ދެން އިން ނަންބަރަށް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-22 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -30
(ބ)- -2 މީހެއްގެ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ގާ އިމުވެފައިވާ އަދި އޭނާގެ މިލްކުގައިވާ ހަމައެކަނި ތަން
ތަޞައްރަފުކުރުން. -1 މި ނަންބަރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި މީހެއްގެ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި
ގާއިމުކުރެވިފައިވާ އޭނާގެ މިލްކުގައިވާ ހަމައެކަނި ތަން ތަޞައްރުފުކުރުން ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ މި ގާނޫނުގެ 12
ވަނަ މާއްދާގެ (ޒ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާނައިގައެ ވެ. ބިލުގައި މި ގާނޫނުގައި އިން ގޮތް އަޅުގަނޑު
ހިއްސާކޮށްލާނަން. ކުރިން މި އިންނަނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދު ގައި ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ
42

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ގޮތުގެ މަތިން އޭނާގެ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ގާއިމުވެފައިވާތަން އަދި އޭނާގެ މިލްކުގައިވާ ހަމައެކަނި ތަން
ތަޞައްރަފްކުރުން. ދެން މިހާރު މި އަކުރު ދެ ބަޔަކަށް ބަހާލެވިފައި މީހެއްގެ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި
ގާއިމު ވެފައިވާ އަދި އޭނާގެ މިލްކުގައިވާ ހަމައެކަނި ތަން ތަޞައްރަފުކުރުން އަދި މި ނަންބަރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ
ބޭނުމަށް ޓަކައި މީހާގެ ދިރިއުޅުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ގާ އިމުވެފައިވާ އަދި އޭނާގެ މިލްކުގައިވާ ހަމައެކަނި ތަން
ތަޞައްރަފުކުރުން ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ މި ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޒ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާނައިގަ އި
ކަމަށް ބުނެ މި މާނަކުރުން ސްޕެސިފިކް މި ކުރަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! 22 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު މި ގެނެވޭ ބަދަލާއެއްކޮށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ އެ ފާސްވީ
ކަމަށް ބަލާފައި ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-23 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -32
(ށ)- -3 މަސަ އްކަތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް ޚާއްޞަ އަދި މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުން ބޭރުގައި ލުމަށް އާންމުކޮށް
އެކަށީގެންނުވާ އަންނައުނު ފިޔަވައި އެ މީހަކު ކުރާ މަސައްކަތުގައި ލާންޖެހޭ އަންނައުނަށް ހިނގާ ޚަރަދު. މި ގެނެވޭ
ބަދަލަކީ "އެ މީހަކު ކުރާ މަސައްކަތުގައި ލާންޖެހޭ އަންނައުނަށް މަސައްކަތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް ޚާއްޞަ އަދި
"
މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުން ބޭރުގައި ލުމަށް އެކަށީގެންނުވާ އަންނައުނު ފިޔަވައި ހިނގާ ޚަރަދު މިހެން އޮތް ޢިބާރާތުން
"އެ މީހަކު ކުރާ މަސައްކަތުގައި ލާންޖެހޭ އަންނައުނަށް" މި ބައި އުނިވެފައި ޢިބާރާތުގެ ބަދަލެއް މި އަންނަނީ.
އެހެންވީމާ، މިހާރު މި އިންނަ ގޮތަކީ، މަސައްކަތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް ޚާއްޞަ އަދި މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުން
ބޭރުގައި ލުމަށް އާންމުކޮށް އެކަށީގެންނުވާ އަންނައުނު ފިޔަވައި އެ މީހަކު ކުރާ މަސައްކަތުގައި ލާންޖެހޭ އަންނައުނަށް
ހިނގާ ޚަރަދެއް. އެހެންވީމާ، ޢިބާރާތުގެ ބަދަލެއް މި އަންނަނީ މިއަށް. މި އަކުރަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
43

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ! އަޅުގަނޑު ހިތުން މި ގެނެވޭ އިޞްލާޙުތަކުގައި މިހިރީ މާނަކުރުމާއި ވަރަށް ކުދިކުދި ބަދަލުތައް ބައެއް
މާއްދާތަކުގައި. އެގޮތުން މި މާއްދާ ވެސް މި އޮތީ ހަމަ ވަރަށް ކުޑަކުޑަ އިޞްލާޙެއް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން
އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވަންޏާ އަޅުގަނޑު އެ މާއްދާ ވެސް ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި ޖެހިގެން އި ން މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-24 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -32
(ށ)- -5 އުޖޫރަ ލިބޭ މީހެއް ނަމަ، އޭނާ އަދާކުރާ ވަޒީފާއާ ސީދާ ގުޅުންހުރި ތަމްރީނު ހޯދުމަށް ހިނގާ ޚަރަދުތައް
ފިޔަވައި، އޭނާ އަދާކުރާ ވަޒީފާއާ ސީދާގޮތުން ގުޅުންހުރި ތަޢުލީމެއް ނަމަވެސް ނުވަތަ ނޫން ނަމަވެސް އެ މީހަކު
ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރުމަށް ހިނގާ ޚަރަދު. ދެން ގާނޫނުގައި މި އިންނަނީ "އުޖޫރަ ލިބޭ މީހެއް ނަމަ އެ މީހަކު ތަޢުލީމު
ހާސިލުކުރުމަށް އޭނާ އަދާކުރާ ވަޒީފާއާ ސީދާ ގޮތުން ގުޅުންހުރި ތަޢުލީމެއް ނަމަވެސް ނުވަތަ ނޫން ނަމަވެސް ހިނގާ
ޚަރަދު އޭނާ އަދާކުރާ ވަޒީފާއާއި ސީދާ ގުޅުންހުރި ތަމްރީނު ހޯދުމާއި ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށް ނުވަތަ ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން
"
ހޯދުމަށް ސީދާގޮތުން އެހީތެރިވެދޭ ޚަރަދުތައް ފިޔަވައި މިގޮތަށް އިން ޢިބާރާތް ކަނޑާލާފައި މި ބައި މި
އިޞްލާޙުކުރެވެނީ "އަދާކުރާ ވަޒީފާއާއި ސީދާ ގުޅުންހުރި ތަމްރީނު ހޯދުމަށް ހިނގާ ޚަރަދުތައް ފިޔަވައި އޭނާ
އަދާކުރާ ވަޒީފާއާއި ސީދާ ގުޅުންހުރި ތަޢުލީމެއް ނަމަވެސް ނުވަތަ ނޫން ނަމަވެސް ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރުމަށް ހިނގާ
"
ޚަރަދު އެއީ އުޖޫރަ ލިބޭ މީހެއް ނަމަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން މި މާއްދާތައް ދަންނަވާލެވުނީމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ހަމަ އެއްވެސް އިތުރު ވިސްނުންފުޅެއް
އޮވެއްޖެއްޔާމުން އެ ވިސްނުންފުޅެއް ހިއްސާކޮށްދެއްވާތި. އެއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި އަޅުގަނޑުމެން އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނަށް އެއްބަސްވެވޭ ގޮތަކަށް މާއްދާތައް ފާސްކުރަމުންދާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާލެވުނު
މާއްދާއަށް އެއްވެސް އިޢުތިރާޟެއްނުކުރައްވާތީ އެ މާއްދާ އޮތްގޮތް ރަނގަޅުކަމަށް ބަލާފައި ދެން އިން މާއްދާއަށް
ދާނީ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
44

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
-25 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ 6 ވަނަ ނަންބަރު އުނިކުރުން. -32 (ށ)- -6 އުޖޫރަ ލިބޭ
މީހެއް ނަމަ، އޭނާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ޚަރަދެއްކަމުގައި ނުހިމެނޭ
ޚަރަދުތައް. ދެން ގާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގައި މި އިންނަނީ އުނިކުރެވޭ ޚަރަދުތައް. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާގެ (ށ)ގެ
6 ވަނަ ނަންބަރު މި އުނިކުރެވެނީ. (ށ)ގައި މި އިންނަނީ މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް ދިރިއުޅުމަށް ނުވަތަ އަމިއްލަ
ބޭނުންތަކަށް ހިނގާ ޚަރަދުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ޚަރަދުތައް ހިމެނޭނޭ ކިޔާފައި އިންނައިރުގައި އުޖޫރަ ލިބޭ މީހެއް
ނަމަ އޭނާގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ޚަރަދެއްކަމުގައި ނުހިމެނޭ ކޮންމެ
ޚަރަދެއް މި ނަންބަރު މި އުނިކުރެވެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ އަޅުގަނޑު ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-26 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. ކެޕިޓަލް ލޮސް، -34 (ހ)- މި
ގާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ހިސާބުކޮށްފައިވާ ކޮންމެ ގެއްލުމެއް ވެސް އުނިކުރެވޭނީ އެ މާއްދާއާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން ހިސާބުކޮށްފައިވާ ފައިދާއިން އެ ގެއްލުންވެފައިވާ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައެ ވެ. ނުވަތަ އެ
ފައިދާއަށްވުރެ އެ ގެއްލުމުގެ އަދަދު އިތުރުވާ މިންވަރަކަށް ވިދިގެން އަންނަ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި މި ގާނޫނުގެ
30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިސާބުކޮށްފައިވާ ފައިދާއިން އިތުރުވާ ގެއްލުމުގެ އަދަދު އަޅާ ކެނޑިދާނެއެވެ . ދެން މި
ގާނޫނުގައި މި މާއްދާ އިންނަ ގޮތަށް ބަލާލާއިރުގައި (ހ) އަކާއި (ށ) އަކަށް މި ބަހާލެވެނީ މިހާރު (ހ)، (ށ) އަދި
(ނ)އަށް މި ބަހާލަވެނީ މި މާއްދާ. ކުރިން މި މާއްދާގައި މި އިންނަނީ މި ގާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ
ދަށުން ހިސާބުކޮށްފައިވާ ކޮންމެ ގެއްލުމެއް ވެސް އުނިކުރެވޭނީ އެ މާއްދާއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން
ހިސާބުކޮށްފައިވާ ފައިދާއިން އެ ގެއްލުންވެފައިވާ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައެ ވެ. ނުވަތަ އެ ފައިދާއަށްވުރެ އެ ގެއްލުމުގެ
އަދަދު އިތުރުވާ މިންވަރަކަށް ޖެހިގެން އަންނަ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި މި ގާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
ހިސާބުކޮށްފައިވާ ފައިދާއިން އެ އިތުރުވާ ގެއްލުމުގެ އަދަދު އަޅާ ކެނޑިދާނެއެވެ. އިނދެފައި ދެން އިތުރަށް މި
އަންނަނީ އަދި މި ގާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގައި ގެއްލުން ނުވަތަ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަން މާނަކުރުން ވާނީ މިއާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ. މި ޢިބާރާތްކޮޅު އުނިވެފައި (ށ)
45

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އަދި (ނ) މި އިތުރުވަނީ. (ށ)ގައި މި އިންނަނީ، މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ގެއްލުމުގެ އަދަދެއް ކުރިއަށް ހުރި
ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ ހިސާބުކުރުމުގައި އުނިކުރާނަމަ އެގޮތުން އުނިކުރުމަށް ގެންދެވޭނީ
އެ ގެއްލުންވި ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުނު ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 5 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށެވެ. އަދި
(ނ)ގެ ގޮތުގައި މި އިތުރުކުރެވެނީ، މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ގެއްލުމުގެ އަދަދު އުނިކުރަމުން ގެންދަންވާނީ
ތަރުތީބުން ކުރިން ވީ ގެއްލުން އުނިކުރާ އުސޫލުންނެވެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހިތުން މިހާރު އިތުރުކުރެވުނު ބައިތައް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ސާފުވެވަޑައިގެންފި
ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ އެއްވެސް ވިސްނުންފުޅެއް، ކޮމެންޓެއް ނުކުރައްވާތީ. އެހެންވީމާ، މި އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު
ކަމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑު ދެން ޖެހިގެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-27 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން. -36
(ނ)- މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން އުނިކޮށްފައިވާ އަދަދަށް ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ލިބިއްޖެނަމަ، އެ އަދަދަކީ
ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއް ގައި ލިބުނު އާމްދަނީކަމުގައި ބަލަންވާނެއެވެ. ދެން 36 ވަނަ މާއްދާ ގާނޫނުގައި އިން ގޮތް
ހިއްސާކޮށްލާނަން. 36 ވަނަ މާއްދާ މި އަންނަނީ 6 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ވިޔަފާރިތަކަށް ޚާއްސަ އުސޫލު. ދެން 36
ވަނަ މާއްދާގެ އަރިމަތި ސުރުޚީއަކީ ބޭންކް. އެހެންވީމާ، މި އިތުރުކުރެވެނީ މި މާއްދާގެ (ށ)ގެ ފަހަތަށް އަކުރެއް މި
އިތުރުކުރެވެނީ. (ށ)ގައި މި އިންނަނީ މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން އުނިކުރެވޭ އަދަދުތައް ފިޔަވައި ބޭންކަކުން
ކޮށްފައިވާ އެހެނިހެން އިންވެސްޓްމަންޓުތަކާ ގުޅިގެން އަނބުރާ ނުލިބޭނެ ކަމަށް އަންދާޒާކުރާ ދަރަނީގެ ޕްރޮވިޝަން
އުންޏެއް ނުކުރެވޭނެއެ ވެ. އެހެންވީމާ، އިތުރު މި ކުރެވެނީ (ނ) ގެ ގޮތުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި ދަންނަވާލެވުނު މާއްދާގައި އެއްވެސް ތަފާތު ވިސްނުންފުޅެއް ނެތީމަ އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ބަލާފައި
އަޅުގަނޑު ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން.
46

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-28 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ 3 އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
-39 (ށ)- -3 -)2(ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުނުއިރު ހިނގާފައިވާ، ނަމަވެސް ރިޕޯޓުކޮށްފައި ނުވާ ކްލެއިމްތައް
(އިންކަރޑް ބަޓް ނޮޓް ރިޕޯޓެޑް ކްލެއިމްސް) ހިސާބުކޮށްފައި ވަނީ އާންމުކޮށް ބަލައިގަންނަ އަދި ކޮމިޝަނަރ
ޖެނެރަލް ގަބޫލުކުރާ އެކްޗުއޭރިއަލް އުސޫލަކުން ކަމަށް ވާނަމަ އެ އަދަދުތައް. ދެން ގާނޫނުގައި އެ މާއްދާ އިން ގޮތް
މިހާރު އަޅުގަނޑު ސްކްރީނުން ޝެއަރކޮށްލާފައި މި ވަނީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ). (ށ)ގެ
ދެވަނަ ނަންބަރު ކުރީގައި މި އިންނަނީ އަންނަނިވި އަދަދުތައް އެ ފަރާތެއްގެ ޖުމްލަ އާމްދަނީން އުނިކުރުން.
ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުނުއިރު ހުރި އެކްސްޕަޔަރޑް ރިސްކް ރިޒަރވްގެ ބާކީ އަދި ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުނުއިރު
ރިޕޯޓުކޮށްފައިވާ އަދި އެއާއި ގުޅިގެން ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ނަމަވެސް ފައިސާ ނުދައްކާ ހުރި ކުލެއިމްތަކަށް
އެކަށީގެންވާ މިންގަނޑެއްގައި އަންދާޒާކުރާ އަދަދު (ރިޕޯޓެޑް ބަޓް ނޮޓް ޕެއިޑް ކުލެއިމްސް) އަދި ހިސާބުކުރާ
މުއްދަތު ފެށުނުއިރު ހިނގާފައިވާ ނަމަވެސް ރިޕޯޓުކޮށްފައި ނުވާ ކުލެއިމްތައް އެއީ)އިންކަރޑް ބަޓް ނޮޓް ރިޕޯޓެޑް
ކުލެއިމްސް(ހިސާބުކޮށްފައި ވަނީ ޢާއްމުކޮށް ބަލައިގަންނަ އަދި ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާ އެކްޗުއޭރިއަލް
އުސޫލަކުން ކަމަށް ވާނަމަ އެ އަދަދުތައް. ދެން ކުރީގައި މި އިންނަނީ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ފެށުނުއިރު ހިނގާފައިވާ.
ދެން މި ގެނެވޭ ބަދަލަކީ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުނުއިރު ހިނގާފައިވާ، ފެށުނުއިރުގެ ބަދަލުގައި ނިމުނުއިރު މިހާރު
މި ބަދަލުކުރެވެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާތީ މިހާރު މި ގެނެވޭ ބަދަލާއެއްކޮށް އޮތް ގޮތް
ރަނގަޅު ކަމަށް ބަލާފައި އަޅުގަނޑު ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން.
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދުވާފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.
47

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ދުވާފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާޢީލް އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި ކޮމިޓީ ކިހާއިރެއްވަންދެންތޯ ކުރިއަށް ދަނީ ސާފުކޮށްލަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު 11 ޖަހަންދެން ކަމަށް ބަލައިގެން މި މަސައްކަތް ކުރަނީ އިނގޭތޯ. ދެން މިރޭ މަސައްކަތްކުރެވޭ
މިންވަރެއްގެ މައްޗަށް ބަލައި މާދަމާ ނިންމަންޖެހޭތީވެ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސުންގަޑި ދީފައި އޮތީމަ. ނިންމަން
މަސައްކަތްކުރަން އޮތީމަ އިނގޭތޯ. އޮތީމަ ހިތަށްއަރަނީ މާދަމާ އަދި އެއް ބައްދަލުވުމުން ނިންމަވައިލެވޭވަރަށް މިރޭ
ވެސް ވީވަރަކަށް މަސައްކަތްކޮށްފައި ކުރިއަށް ގެންދާނީއޭ. އެ ވިސްނުމުގައި މި ދަނީ. އެކަމަކު އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނަށް މިރޭ ވެސް ގަޑި އަވަސްކުރަން ބޭނުންފުޅު ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ހަމަ އެގޮތަކަށް ކުރިއަށް
ގެންދާނަން. އަފްޒާލް ކުރިއަށް ގެންގޮސްދެއްވާ!
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-29 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. ބައިނަލްއަޤުވާމީ
ދަތުރުފަތުރުގެ ވިޔަފާރި -40 (ހ)- މި ގާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް މި ގާނޫނުގެ 11
ވަނަ މާއްދާގެ (ޑ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާމްދަނީން ޓެކްސް ދައްކާނީ އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ލިބުނު އާމްދަނީގެ
ޖުމްލައިގެ 2 އިންސައްތައިގެ ރޭޓުގައެވެ. ދެން ގާނޫނުގައި އިން ގޮތް ދަންވައިލާނަން. މި ގާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް
ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް މި ގާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ޑ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާމްދަނީން ޓެކްސް ދައްކާނީ
އެ އާމްދަނީގެ ޖުމްލައިގެ 2 އިންސައްތައިގެ ރޭޓުގައި ކަމަށް 40 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި މިހާރު މި އިންނަނީ. ދެން
މި ގެނެވޭ އިޞްލާޙަކީ އާމްދަނީން ޓެކްސް ދައްކާނީ އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި ލިބުނު އާމްދަނީގެ ޖުމްލަ 2
އިންސައްތަ ރޭޓުގައި ކަމަށް މި އިތުރުކުރެވެނީ. އެހެންވީމާ، މި ގޮތަށް މި އިޞްލާޙު މި ގެނެވެނީ. ހިސާބުކުރާ
މުއްދަތުގައި ލިބުނު އާމްދަނީގެ ޖުމުލަ 2 އިންސައްތަ. ކުރީގައި މި އިންނަނީ އެ އާމްދަނީގެ ޖުމްލަ އިންސައްތައެއް.
ދެން މިހާރު ބޮޑަށް ސްޕެސިފިކްވެގެން މި އަންނަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
48

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ! އަޅުގަނޑު ހިތުން މި ދަންނަވައިލެވުނު މާއްދާއާ ދޭތެރޭގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ތަފާތު ވިސްނުންފުޅެއް
ނެތީމަ މި އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ދެކި ކުރިއަށް ދާނަން އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-30 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން. -41
(ބ)- މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ފަރާތްތަކަށް ލިބޭ މި ގާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާމްދަނީގެ މަޢުލޫމާތު މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބަޔާނާއެކު މީރާއަށް ހުށަހެޅުމަށް
ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚުތިޔާރު ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. 41 ވަނަ މާއްދާގެ ގާނޫނުގައި އަރިމަތީ
ސުރުޚީއަކީ، ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހެޅުމާއި ޓެކްސް ދެއްކުން ލާޒިމުވުން. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާގައި (ހ)އިން ފެށިގެން
(ރ)އަށް މި އިންނަ އަކުރުތަކަށް މި އިތުރުކުރެވެނީ (ރ)ގެ ފަހަތަށް (ބ)ގެ ގޮތުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދަންނަވައިލެވުނު 30 ވަނަ މާއްދާގެ 41ގެ (ބ) މިހާރު ތި އޮތް ގޮތް ރަނގަޅުކަމަށް އިއް ޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ
ޚިޔާލުތަފާތުވުމެއް ނެތީމަ އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީ ދެން ޖެހިގެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-31 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން، -43 (ޅ)- އެއްވެސް
ޓެކްސް އަހަރަކަށް ދައްކަންޖެހޭ އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓެއް ދެއްކުމުގައި އެ ޓެކްސް އަހަރުގައި ނިމޭ ހިސާބުކުރާ
މުއްދަތުގެ އެ ފަރާތުގެ އާމްދަނީން މި ގާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ
ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި އުނިކޮށްފައިވާ އަދަދު މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިން އެ
ފަރާތުން އެ މުއްދަތަކަށް ދައްކަންޖެހޭ އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓުގެ އަދަދުން އުނިކުރެވިދާނެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެ
ފަރާތުން މި ގާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އަށް ޢަމަލުކުރުމަށް އިޚުތިޔާރުކޮށްފިނަމަ މި ގާނޫނުގެ 55 ވަނަ
މާއްދާގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި އުނިކޮށްފައިވާ އަދަދު އެ ފަރާތުން އެ މުއްދަތަށް ދައްކަންޖެހޭ
އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓުގެ އަދަދުން އުންޏެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ. މިއީ ގާނޫނުގައި މި މާއްދާ އިން ގޮތް މިހާރު ދައްކާލެވިފައި
މި ވަނީ. ކުރިން ގާނޫނުގައި މި އިންނަނީ އެއްވެސް ޓެކްސް އަހަރަކަށް ދައްކަންޖެހޭ އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓެއް
49

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ދެއްކުމުގައި އެ ޓެކްސް އަހަރުގައި ނިމޭ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގައި އެ ފަރާތުގެ އާމްދަނީން މި ގާނޫނުގެ 54 ވަނަ
މާއްދާ ނުވަތަ 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްހުގެ ގޮތުގައި އުނިކޮށްފައިވާ ނުވަތަ އުނިކުރާނެ ކަމަށް
ބެލެވޭ ވިތުހޯލްޑިން ޓެކްހުގެ އަދަދު. އެހެންވީމާ، މި ޢިބާރާތުން މި އުނިކުރެވެނީ ނުވަތަ އުނިކުރާނެ ކަމަށް ބެލެވޭ
ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހުގެ އަދަދު. އެހެންވީމާ، އެތަންކޮޅު އުނިކުރުމަށްފަހުގައި ދެން މި އަންނަނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން
ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިން އެ ފަރާތުގެ މުއްދަތަށް ދައްކަންޖެހޭ އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓުގެ އަދަދުން
ކުރެވިދާނެއޭ އިދެފައި ދެން އިތުރު މި ވަނީ، އެހެންނަމަވެސް އެ ފަރާތުން މި ގާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އަށް
ޢަމަލުކުރުމަށް އިޚުތިޔާރުކޮށްފިނަމަ މި ގާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި
އުނިކޮށްފައިވާ އަދަދު އެ ފަރާތުން އެ މުއްދަތަށް ދައްކަންޖެހޭ އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓުގެ އަދަދުން އުންޏެއް
ނުކުރެވޭނެއެވެ. އެހެންވީމާ، އިސްތިސްނާއެއް މި އަންނަނީ އުނިކުރެވިދާނެ ކަމަށް އޮތް އޮތުމަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު ސާފުވެއްޖެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި ދެކެނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް. އެހެންވީމާ، މިހާރު
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ދަންނަވައިލެވުނު މާއްދާ އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ބަލާފައި ދެން ޖެހިގެން އޮތް މާއްދާއަށް
ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-32 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -44 (ށ)- މި ގާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިން އެ ފަރާތުގެ އާމްދަނީން މި ގާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ
55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްހުގެ ގޮތުގައި އުނިކޮށްފައިވާ އަދަދުގެ ތެރެއިން މި ގާނޫނުގެ 43 ވަނަ
މާއްދާގެ ދަށުން އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓުގެ އަދަދުން އުނި ނުކުރެވި އޮތް އަދަދު. ދެން ގާނޫނުގައި މި އިންނަނީ މި
މާއްދާގެ (ށ)ގައި، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައެޅޭ ގޮތެއްގެ މަތީން އެ ފަރާތުގެ އާމްދަނީން މި
ގާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި އުނިކޮށްފައިވާ ނުވަތަ
އުނިކުރާނެ ކަމަށް ބެލެވޭ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހުގެ އަދަދު. މި މާއްދާއިން ވެސް މި ޢިބާރާތްކޮޅު މި އުނިވަނީ.
އެހެންވީމާ، އުނިކޮށްފައިވާ އަދަދުގެ ތެރެއިން މި ގާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓް
50

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ހިސާބުކުރުމުގައި ނުކުރެވި އޮތް އަދަދު މިހާރު މި އަންނަނީ. އުނިކުރާނެ ކަމަށް ބެލެވޭ އަދަދު މި އުނިވަނީ.
އެހެންވީމާ، އުނިކޮށްފައިވާ އަދަދު އެކަނި މިހާރު މި އަކުރުގައި މި ހިމެނެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ސާފުވެއްޖެ ވަރަށް ބޮޑަށް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މިހާރު މި އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި
ދެކެނީ އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާތީ. އެހެންވީމާ، ޖެހިގެން އޮތް ނަންބަރަށް ދާނަން. އަޅުގަނޑު އަދި މިހެން ޖެހިގެން
އިން ނަންބަރަށް ދާ ފަހުން ވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ވިސްނުންފުޅަށް ތަފާތު ވިސްނުމެއް އައި ކަމަށް ވާނަމަ
ހަމަ އިޝާރާތްކޮށްލީމަ އަޅުގަނޑު އެ މާއްދާއަކަށް ރިޢާޔަތް ވެސް ކުރާނަން ފަހުން އިނގޭތޯ. ދެން ޖެހިގެން އިން
މާއްދާ ދަންނަވައިލަދެއްވާ!
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-33 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 46 ވަނަ މާއްދާ އަންނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. ޓެކްސް ބަޔާން އިޞްލާޙުކުރުން، -46
(ހ)- މި ގާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާއި 57 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޓެކްސް ބަޔާނެއްގައި
ބައިތަކެއް އުނިވެފައިވާ ކަމަށް ނުވަތަ އެ ބަޔާނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދުތަކަކީ ރަނގަޅުނޫން އަދަދުތަކެއް ކަމަށް
އެ ބަޔާން ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ގަބޫލުކުރެވޭނަމަ މި ގާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އާއި 58 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 12 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިޞްލާޙުކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ބަޔާނެއް ހުށަހަޅައި
ކުރިން ހުށަހެޅި ބަޔާން އިޞްލާޙުކުރެވިދާނެއެވެ. (ށ)- ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި
ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ޓެކްސް ބަޔާނުގައި ނުވަތަ އިޞްލާޙުކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ބަޔާނުގައި ހިސާބުކޮށްފައިވާ އަދަދުގައި
އެރިތުމެޓިކް އެރަރއެއް ނުވަތަ ޓައިޕޮގްރެފިކަލް އެރަރއެއް އޮތް ކަމަށް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްއަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ނަމަ
އެ ކުށް ރަނގަޅުކުރުމަށް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްއަށް ނިންމިދާނެއެވެ. (ނ)- މި މާއްދާގެ (ށ)ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން
ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްއަށް ކުށެއް އިޞްލާޙުކުރަން ނިންމައިފިނަމަ އެކަން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަށް ސަބަބާއެކު
ލިޔުމުން އަންގަންވާނެއެވެ. ދެން ގާނޫނުގައި މި މާއްދާ މި އިންނަ ގޮތް، 46 ވަނަ މާއްދާ، ކުރިން 46 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ)ގައި މި އިންނަނީ، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޓެކްސް ބަޔާނުގައި
ބައިތަކެއް އުނިވެފައިވާ ކަމަށް ނުވަތަ ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދުތަކަކީ ރަނގަޅު ނޫން އަދަދުތަކެއް ކަމަށް އެ
ފަރާތްތަކަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ އަދި މި މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ޓެކްސް ބަޔާން އިޞްލާޙުކޮށްފައި ނުވާނަމަ މި
51

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ގާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އާއި 58 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 12 މަސްދުވަހުގެ
ތެރޭގައި އިޞްލާޙުކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ބަޔާނެއް ހުށަހަޅައި މި ކުރިން ހުށަހެޅި ބަޔާން އިޞްލާޙުކުރެވިދާނެ ކަމަށް.
ދެން މި އިޞްލާޙު ކުރެވެނީ، މި އަކުރުން މި އިޞްލާޙު މި ކުރެވެނީ މި ގާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާއާއި 57 ވަނަ
މާއްދާގެ ރިފަރެންސް އިތުރުކުރެވިފައި މި ބުނަނީ އެ ދެ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޓެކްސް ބަޔާނެއްގެ ބައިތަކެއް
އުނިވެފައިވާ ކަމަށް ނުވަތަ އެ ބަޔާނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދުތަކަކީ ރަނގަޅު ނޫން އަދަދުތަކެއް ކަމަށް އެ ބަޔާން
ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ގަބޫލުކުރެވޭނަމަ މި 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި 58 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚުން
ފެށިގެން 12 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިޞްލާޙުކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅައި ކުރިން ހުށަހެޅި ބަޔާން
އިޞްލާޙުކުރެވިދާނޭ. ދެން (ށ)އަށް ވެސް މި އަންނަނީ ހަމަ އެކަހަލަ ބަދަލެއް. އެހެންވީމާ، (ށ)ގައި ކުރީގައި މި
އިންނަނީ، ގާނޫނު 3 /2010 ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ގާނޫނަށް ދީފައި އެ ގާނޫނޫނާއި ޚިލާފުނުވާ ގޮތެއްގެ މަތިން
އެ ކުށް ރަނގަޅުކޮށް އެކަން އެ ފަރާތަށް އެންގިދާނެ ކަމަށް. މީރާއިން އެކަން އެ ފަރާތަށް، ކޮމިޝަނަރ
ޖެނެރަލްއަށް އެންގިދާނެ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، މިފަހަރު މި ގެނެވުނު އިޞްލާޙުގައި އިތުރަށް މި ސްޕެސިފިކް ކުރެވެނީ
ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ޓެކްހުގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ޓެކްސް ބަޔާނުގައި ނުވަތަ
އިޞްލާޙުކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ބަޔާނުގައި ހިސާބުކޮށްފައިވާ އަދަދުގައި އެރިތެމެޓިކް އެރަރއެއް ނުވަތަ ޓައިޕޮގްރެފިކް
އެރަރއެއް އޮތް ކަމަށް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްއަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ އެ ކުށް ރަނގަޅުކުރުމަށް ނިންމިދާނެ ކަމަށް މި
ބުނަނީ. ދެން (ނ)ގައި ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އެ އިޞްލާޙުކުރަން ނިންމައިފިނަމަ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަށް
ސަބަބާއެކު ލިޔުމުން އަންގަންވާނެ ކަމަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި ދަންނަވައިލެވުނު މާއްދާގައި އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކުގެ އިތުރު ވިސްނުންފުޅެއް ހާމަނުކުރައްވާތީވެ މި
އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑު ދެން ޖެހިގެން އޮތް މާއްދާ ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-34 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓް ދެއްކުމާއި
ބަޔާން ހުށަހެޅުން ލާޒިމުނުވާ ޙާލަތްތައް، -49 މި ގާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް
މި ގާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރިއަށް ދައްކާ އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓްގެ ޖުމްލަ އަދަދަކީ 20000
ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑު ނޫން އަދަދެއް ނަމަ، އަދި ފާއިތުވި ޓެކްސް އަހަރަށް އެ ފަރާތުން ދެއްކަން ޖެހުނު ޓެކުހުގެ
52

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އަދަދަކީ 20000 ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑު ނޫން އަދަދެއް ނަމަ ނުވަތަ އެ ފަރާތަކީ މި ގާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
ރައްދުވާ ފަރާތެއް ނަމަ މި ގާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)އަށް އެ ފަރާތުން ޢަމަލުކުރުން ލާޒިމެއް ނޫނެވެ. ދެން
ގާނޫނުގައި މި މާއްދާ ކުރިން އިން ގޮތް. އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓް ދެއްކުމަށް ބަޔާން ހުށަހެޅުން ލާޒިމުނުވާ ޙާލަތްތައް
އަންނައިރުގައި މި މާއްދާގެ ކުރިން މި އިންނަނީ މި ގާނޫނުގެ އެރަރ ރިފަރެންސް ސޯސް، މި ގާނޫނުގެ މާއްދާ
ނަންބަރު ގެއްލިފައި މިއިދީ އަޅުގަނޑުމެން ހިމަނާލިއިރުގައި. އެހެންވީމާ، މާއްދާ ނަންބަރު ނުލާ އަޅުގަނޑު
ދަންނަވައިލާނަން. އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ކުއްޔަށް ދައްކާ އިންޓަރިމް ޕޭމަންޓުގެ ޖުމުލަ އަދަދަކީ 20000
ރުފިރާއަށްވުރެ ބޮޑު ނޫން އަދަދެއް ނަމަ ނުވަތަ ފާއިތުވި ޓެކްސް އަހަރަށް އެ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހުނު ޓެކުހުގެ
އަދަދަކީ 20000 ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑު ނޫން އަދަދެއް ނަމަ މި ގާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެ ފަރާތުން ޢަމަލުކުރުން
ލާޒިމެއް ނޫނެވެ. އެހެންވީމާ، މި އިތުރުކުރެވެނީ ނުވަތަ އެ ފަރާތަކީ މި ގާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ރައްދުވާ
ފަރާތެއް ނަމަ، އެ ގޮތަށް މި ޢިބާރާތްކޮޅު މި އިތުރުކުރެވެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ތި ދަންނަވައިލެވުނު މާއްދާއަށް ވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާތީ އަޅުގަނޑު ދެން
ޖެހިގެން އިން މާއްދާ ދަންނަވައިލަދޭން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން މި އިނީ މީރާއިން ހުށަހަޅުއްވާފައި އިން ކޮމެންޓެއް. ކޮމެންޓް އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާނަން. މި ހުށަހަޅާފައި
އިން އިޞްލާޙުގައި ނެތް މާއްދާއެއް ގާނޫނަށް އިތުރުކުރުމަށް މި ހުށަހަޅުއްވަނީ ގާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް
50-1 ގެ ގޮތުގައި، އޯފް ޝޯ އިންޑައިރެކްޓް ޓްރާންފަރ. (ހ)- އަންނަނިވި މުޢާމަލާތްތަކުންކުރެ މުޢާމަލާތެއް
އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކުރާނަމަ އަދި އެ މުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން ފައިސާ ދައްކަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައި ނުވާ
ފަރާތަކަށް ނަމަ ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތެއްކަން އެނގެން ނެތް
ފަރާތްކަމުގައި ވާނަމަ ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތް އެގޮތުން ދައްކާ ފައިސާގެ ޖުމުލަ އަދަދު ޓެކްހުގެ ގޮތުގައި 15
އިންސައްތަ ފައިސާ ދައްކާ ފަރާތުން ވިތުހޯލްޑިންގ އެޖެންޓް އުނިކުރަންވާނެއެވެ. -1 ގާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ
(ލ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
މުޢާމަލާތްތަކުގެ ތެރެއިން މުޢާމަލާތެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތާއެކު ކުރުން. -2 ގާނޫނުގެ 11
53

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ވަނަ މާއްދާގެ (ގ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ މުޢާމަލާތެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތަކާއެކު ކުރުން.
(ށ)- މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން އުނިކޮށްފައިވާ ޓެކްހުގެ އަދަދު ވިތުހޯލްޑިންގ އެޖެންޓް (މީރާ)އަށް ދެއްކުމުގެ
ސުންގަޑިއަކީ އަންނަނިވި ތާރީޚުތަކުން ކުރިން އަންނަ ތާރީޚެވެ. -1 މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ އެއްވަނަ ނަންބަރު ނުވަތަ
ދެވަނަ ނަންބަރުގައިވާ މުޢާމަލާތްތަކުންގެ މުޢާމަލާތެއްގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން އެއްވެސް އެސެޓެއް އެސެޓެއްގެ
ވެރިފަރާތްކަމުގައިވާ ވިތުހޯލްޑިންގ އެޖެންޓްވާ ތާރީޚު. -2 އެ މުޢާމަލާތަކާ ގުޅިގެން ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތަށް ފައިސާ
ދައްކާ ތާރީޚު. (ނ)- މި މާއްދާގެ ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ އެޖެންޓް އުނިކުރަންޖެހޭ ޓެކްސް އުނިނުކޮށް ފައިސާ ލިބޭ
ފަރާތަށް ފައިސާ ދެއްކި ނަމަވެސް މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ވިތުހޯލްޑިންގ އެޖެންޓް މީރާއަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.
(ރ)- ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތަށް ވިތުހޯލްޑިންގ އެޖެންޓް ދައްކާ ފައިސާއިން އުނިކުރަންޖެހޭ ފައިސާ އުނި ނުކޮށް
ފައިސާ ދައްކައިފިނަމަ އަންނަނިވި ގޮތުގެ މަތީން ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ. -1 ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތާއި ވިތުހޯލްޑިންގ
އެޖެންޓް އެކުއެކީގައި އަދި ވަކިވަކިން މި މާއްދާގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކުހަށް ޒިންމާވުން. -2 މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ
1 ވަނަ ނަންބަރާއި 2 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ މުޢާމަލާތްތަކުންކުރެ މުޢާމަލާތެއްގެ ސަބަބުން އެއްވެސް އެސެޓެއްގެ
ވެރިފަރާތަށް ވިތުހޯލްޑިންގ އޭޖެންޓުވާ ވަގުތުން ފެށިގެން ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކުހަކަށްވެގެންދިއުން.
(ބ)- މި މާއްދާގެ ދަށުން ޓެކްސް އުނިކުރުމަށްފަހު ވިތުހޯލްޑިންގ އޭޖެންޓު މީރާއަށް އެ ޓެކްސް ދައްކައިފިނަމަ
ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތަށް ޓެކުހުގެ އަދަދު ވިތުހޯލްޑިންގ އޭޖެންޓު ދީފައިވާ ކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ. (ޅ)- ޓެކްސް
އުނިނުކޮށް ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތަށް ވިތުހޯލްޑިންގ އޭޖެންޓު ފައިސާ ދައްކާފައިވާ ހާލަތުގައި އަދި މި މާއްދާގެ (ނ)ގެ
ދަށުން ވިތުހޯލްޑިންގ އޭޖެންޓު މީރާއަށް ޓެކްސް ދައްކާފައި ވާނަމަ އެގޮތުން ދެއްކި އަދަދާއި އެއްވަރުގެ އަދަދެއް
ލިބޭ ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތުގެ އަތުން ވިތުހޯލްޑިންގ އޭޖެންޓަށް ހޯދިދާނެއެވެ. (ކ)- އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި ފައިސާ
ލިބޭ ފަރާތުން ޓެކްސް ދައްކާފައިވާ ކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ. -1 މި މާއްދާއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތީން ފައިސާ ލިބޭ
ފަރާތަކަށް ދައްކާ ފައިސާއިން ވިތުހޯލްޑިންގ އޭޖެންޓު ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކޮށްފައިވުން. -2 މި މާއްދާގެ
(ނ) ނުވަތަ (ރ)ގެ ދަށުން ޓެކްސް ދައްކާފައިވުން. (އ)- މި މާއްދާގެ (ކ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން
ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ޓެކުހުގެ އަދަދަކީ އެ ފަރާތުން ހިސާބުކުރާ މުއްދަތަށް ދައްކަންޖެހޭ ޖުމްލަ
ޓެކުހުގެ އަދަދުން ކަނޑައެޅިދާނެ އަދަދެކެވެ. (ވ)- މި މާއްދާގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް
ގާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ލ) ރައްދުވާ ހާލަތުގައި މި މާއްދާގެ ދަށުން އެ ޓެކްސް އަހަރުގައި ދައްކަންޖެހޭ
ޓެކްސް އެ ޓެކްސް އަހަރަށް އިންކަމް ޓެކްސް ބަޔާން ހުށަހެޅުމުގެ ސުންގަޑީގެ ނިޔަލަށް ވިތުހޯލްޑިންގ އޭޖެންޓު
ނުވަތަ ފައިސާ ލިބޭ ފަރާތުން ދައްކާފައި ނުވާނަމަ ހިއްސާ ނުބަތަ މަޞްލަޙަތު ތަޞައްރަފުކުރެވިގެންދިޔަ ކުންފުނީގެ
54

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ނުވަތަ ޓްރަސްޓުގެ ވެލިއު ނިސްބަތްވާ ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ ވެރިފަރާތުން މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރޭޓުގައި އެ މުޢާމަލާތާއި ގުޅިގެން ޓެކްސް ދައްކަންވާނެއެވެ. (މ)- މި މާއްދާގެ (ވ)ގެ ބޭނުމަށް
ފައިނޭންސް ލީސްއެއްގެ ދަށުން ނުއުފުލޭ މުދާ ކުއްޔަށްހިފާ ފަރާތަކީ އެ ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ ވެރިފަރާތް ކަމުގައި
ބެލެވޭނެއެވެ. (ފ)- މި މާއްދާ ތަންފީޛުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. ދެން މި އިޞްލާޙު ހުށަހެޅުނު ސަބަބު ކަމަށް މި ވިދާޅުވަނީ ގާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ލ)
އަދި (ގ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތްތަކުގައި އުފެދޭ ގެއިން އަކީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ލިބޭ އާމްދަނީ ކަމަށާއި އެ
އާމްދަނީން ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެ ކަމަށް އިންކަމް ޓެކްސް ގާނޫނުގައި ބުނެފައި އޮތް ނަމަވެސް އެ މުޢާމަލާތްތަށް
ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ހިނގާ ހާލަތްތަކުގައި އެންފޯސްކުރެވޭނެ ނިޒާމެއް ގާނޫނުގައި މިހާރު ނެތަތީ އެފަދަ
ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ކަމަށް. ދެން މި މާއްދާ އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅުއްވާ މާއްދާއާ މެދު މި އަދުގެ
ބައްދަލުވުމުގައި ޑިސްކަސްކުރެވިފައިވާ ވާހަކަ މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި ދަންނަވާލަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އިތުރުކުރަން މީރާއިން ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް މާއްދާއާ ގުޅޭގޮތުން އޭ.ޖީ އޮފީހުން އަދި ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން
އެއްވެސްވަރަކަށް ރިޢާޔަތް ކުރައްވާފައި މިއަދު އޮތް ކަމަށް ވަންޏާމުން އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް
ހިއްސާކޮށްލަ ދެއްވިއްޔާ ވަރަށް ރަނގަޅު.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން ބިލު ފެއްޓިއިރު، ދެން އަފްޒާލަށް އޮޅިގެން އެ މާއްދާ އެ ކިޔާލަދިނީ. އަޅުގަނޑު މީރާއިން ހުށަހެޅި
ހުރިހާ ކޮމެންޓްތަކަށް ބިލު އެއްކޮށް ނިންމާފަ ދާން އެއްބަސްވީ. ދެން އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން އޭ.ޖީ އޮފީހުން
އަޅުގަނޑަށް މިރޭ ގުޅާފައި ދެންނެވި އެބޭފުޅުން މިހާރު އަނެންހެން ޑްރާފްޓުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ނިމިއްޖެ ކަމަށް.
އެކަމަކު އޭ.ޖީ އެބަ، އެޓަރނީ ޖެނެރަލް އެބަ އެ ކޮމެންޓްސްތައް ބައްލަވާލަން ބޭނުންފުޅުވާ ކަމަށް. ދެން މި ވަގުތު
ރާއްޖޭގައި ނޫން ކަމަށް ހުންނެވީ. އެހެންވީމާ، މާދަމާގެ ހެނދުނަށް ވަގުތު ދެއްވަން އެދިފައި އިނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
55

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ! އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މީރާއިން ފޮނުއްވާފައި ހުރި ކޮމެންޓްސް ނޫނީ އިތުރުކުރަން އެދިލައްވާފައި ހުރި
ބައިތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ހުރި މާއްދާތައް ޕާކް ކޮށްލާފައި ދެން ހުރި މާއްދައިގެން ކުރިއަށްދާނަން އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! 36 ވަނަ މާއްދާ ބިލުގެ، ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާ. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ
(ބ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރު އުނިކުރުން. -54 (ބ)- -1 މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ހިސާބުކުރާނެ ގޮތް.
އެހެންވީމާ، މި ނަންބަރު މިހާރު އުނިކުރެވިގެން މި ދަނީ. 54 ވަނަ މާއްދާގެ އަރިމަތީ ސުރުހީއަކަށް ގާނޫނުގައި މި
އިންނަނީ ބުނެވި، މުވައްޒަފުންގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާގެ (ބ)އިން، (ބ)ގައި މި އިންނަނީ
މި ގާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ވަޒީފާ ދޭ އެއް ފަރާތަށްވުރެ ގިނަ
ފަރާތުން އުޖޫރަ ލިބޭނަމަ އެ އުޖޫރައާއި ގުޅިގެން އަންނަނިވި ކަންކަމަށް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި
ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. އެހެންވީމާ، މި އަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރު މި އުނިކުރެވެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ސާފުވެއްޖެ މިހާރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މި ވިސްނުންފުޅު ޚިޔާލު ތަފާތުވުމެއް ނެތް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް
ގަބޫލުކުރެވޭތީ ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-36 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ)9(ވަނަ ނަންބަރު އުނިކުރުން. -55 (ހ)- -9
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ކޮންޓްރެކްޓަރަކަށް ދައްކާ ފައިސާ. 55 ވަނަ މާއްދާއަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ވަޒަންވެރިވެފައި ނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސްއާ ގުޅޭ މާއްދާ. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި މި
އިންނަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކަށް އަންނަނިވި
ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން ބާވަތެއްގެ ފައިސާއެއް ދައްކާނަމަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައި ނުވާ ފަރާތްތަކުގެ
ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި އެ ފައިސާގެ ޖުމްލައިން 10އިންސައްތަ އުނިކުރަންވާނޭ އޮތް އޮތުމުގެ ތެރެއިން މި
56

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
މާއްދާގެ މި އަކުރުގެ 9 ވަނަ ނަންބަރު މި އުނިކުރެވެނީ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ކޮންޓްރެކްޓަރަކަށް
ދައްކާ ފައިސާ. މި ނަންބަރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑަށް ސާފުވެއްޖެ މިހާރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިތުރު ވިސްނުންފުޅެއް ތީގައި ނެތް ކަމަށް
އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ އެއްވެސް އިޝާރާތެއް ނެތީމަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެން އިން މާއްދައިގެން
ކުރިއަށްދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެ ވުން:
-37 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން . ދެންމެގައި އަޅުގަނޑު
ދަންނަވައިލީ މާއްދާ އެއީ 55. އެ މާއްދާގެ (ށ)- ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ވަޒަންވެރިވެފައި ނުވާ ކޮންޓްރެކްޓަރަކަށް ފައިސާއެއް ދައްކާނަމަ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައި ނުވާ ފަރާތްތަކުގެ
ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި އެ ފައިސާގެ ޖުމްލަ 5 އިންސައްތަ އުނިކުރަންވާނޭ. ދެން ގާނޫނުގައި މި މާއްދާ މި
އިންނަނީ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައި ނުވާ ފަރާތްތަކަށް
"
ރީއިންޝުއަރެންސްގެ ޕްރީމިއަމްގެ ގޮތުގައި ފައިސާއެއް ދައްކާނަމަ މި ޢިބާރާތްކޮޅު މި އުނިވަނީ. އުނިވުމަށްފަހުގައި
މި އަންނަނީ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ކޮންޓްރެކްޓަރަކަށް
ފައިސާއެއް ދައްކާނަމަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކުހުގެ ގޮތުގައި އެ
ފައިސާގެ ޖުމްލައިން 5 އިންސައްތަ އުނިކުރަންވާނެއެވެ. ދެން 3 އިންސައްތަ އޮތް އޮތުން 5 އިންސައްތަ އަށް މި
ބަދަލުވަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޖެހިގެން އިން މާއްދާއަށް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
57

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
-38 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ފެށޭ ޢިބާރާތް އަންނަނިވި ގޮތަށް
އިޞްލާޙުކުރުން. -55 (ނ)- -2 ސޮފްޓްވެއަރއެއްގެ ކޮޕީރައިޓެއް ބޭނުންކުރުމަށް ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު
ލިބިގަތުމަށް ދައްކާ ރޯޔަލްޓީގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން ބާވަތެއްގެ ކޮޕީރައިޓް
ބޭނުންކުރުމަށް ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގަތުމަށް ދައްކާ ފައިސާއެވެ. 55ގެ (ނ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި
ގާނޫނުގައި މި އިންނަނީ ކޮޕީރައިޓެއްގެ ބޭނުންކުރުމަށް ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގަތުމަށް ދައްކާ ރޯޔަލްޓީގެ
ތެރޭގައި ހިމެނެނީ އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން ބާވަތެއްގެ ކޮޕީރައިޓް ބޭނުންކުރުމަށް ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގެ
ޙައްޤު ލިބިގަތުމަށް ދައްކާ ފައިސާއެވެ. އެހެންވީމާ، މި އިތުރުކުރެވެނީ ސޮފްޓުވެއަރއެއްގެ، ސޮފްޓުވެއަރއެއްގެ ކޮޕީ
ރައިޓެއް ބޭނުންކުރުމަށް ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގަތުމަށް ދައްކާ ރޯޔަލިޓީގެ ގޮތުގައި މި އިޞްލާޙުކުރެވެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޖެހިގެން އިން މާއްދާއަށް.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-39 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން. -55
(ރ)- މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކަށް ދައްކާ ކަމިޝަންގެ ތޭރޭގައި ބޭންކެއް
މެދުވެރިކޮށް ފައިސާ ޓްރާންސްފަރ ކޮށްދިނުމަށާއި ޖަމާކުރުމަށް ބޭންކުން ނަގާ ކަމިޝަނާއި ބޭންކުން ދޫކޮށްފައިވާ
ކާޑު ބޭނުންކުރުމަށް ބޭންކުން ނަގާ ކަމިޝަނެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ. -2 ރޯޔަލްޓީގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި މުއާޞަލާތީ
ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތްތަކުގެ މެދުގައި ނަގާ އިންޓަރކެރިއަރ ޗާޖެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ. -3 އިންޝުއަރެންސް
ޕްރީމިއަމްގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ރީއިންޝުއަރެންސް ޕްރީމިއަމެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ. މިއީ އިތުރުކުރެވޭ އަކުރުތަކަކީ.
އިސްތިސްނާތަކެއް މި އަންނަނީ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް. (ނ)ގެ ފަހަތަށް.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
58

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ ދެން ޖެހިގެން އިން މާއްދާ ދަންނަވާލަދެއްވާ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-40 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 62 ވަނަ މާއްދާގެ ފެށޭ ޢިބާރާތް އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. ވިތުހޯލްޑިންގ
ޓެކްސް ސެޓްފިކެޓް، -62 (ހ)- މި ގާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 55 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައްކާ
ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް، އެ ޓެކްސް އުނިކުރާ ފަރާތުން އެދިއްޖެނަމަ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ސެޓްފިކެޓެއް އެ
ސެޓްފިކެޓަށް އެދޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 7 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މީރާއިން ދޫކުރަންވާނެއެވެ. ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކާ
ފަރާތަށް، އެ ފަރާތަކުން އެދިއްޖެނަމަ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ސެޓްފިކެޓް ދިނުމަކީ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ
ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ފަރާތުން އެ ސެޓްފިކެޓް ވިތުހޯލްޑިންގ
ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަށް ދިނުމަށް އިންކާރުކުރާނަމަ އެ ސެޓްފިކެޓް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެދިފައިވާކަން ހެއްކާއި އެކު
މީރާއަށް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން އެ ސެޓްފިކެޓް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަށް
މީރާއިން ދޫކުރަންވާނެއެވެ. ދެން ގާނޫނުގައި މި މާއްދާ އިން ގޮތަށް ބަލާލާއިރުގައި ކުރީގައި މި އިންނަނީ 62 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ) ނަންބަރުތަކަކަށް ބަހާލެވިފަ. އެގޮތުން 1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 6 ވަނަ ނަންބަރާއި ހަމައަށް މި
އިންނަނީ އޮންނަ އޮތުން މިހާރު މި ބަދަލުވަނީ ފުރަތަމަ ޢިބާރާތް އިން ގޮތަށް އިނދެފައި ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް
ދައްކާ ފަރާތަށް އެ ފަރާތުން އެދިއްޖެނަމަ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ސެޓްފިކެޓް ދިނުމަކީ ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް
އުނިކުރާ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއް ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް އުނިކުރާ ފަރާތުން އެ ސެޓްފިކެޓް
ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތަށް ދިނުމަށް އިންކާރުކުރާނަމަ އެ ސެޓްފިކެޓް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެދިފައިވާކަން
ހެއްކާއި އެކު މީރާއަށް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން އެ ސެޓްފިކެޓް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް
ދައްކާ ފަރާތަށް މީރާއިން ދޫކުރަންވާނެ ކަމަށް މި ބަޔާންކުރަނީ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ސާފުވެއްޖެ. އަޅުގަނޑު ހިތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވަނީ މިހާރު އޮތް
ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ދެކި އެހެންވީމާ، ޖެހިގެން އޮތް މާއްދާއަށް ދާނަން އަޅުގަނޑު.
59

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-41 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 62 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު އުނިކުރުން. -62 (ހ)- -3 ވިތުހޯލްޑިންގ
ޓެކްސް ނަގާފައިވާ އާމްދަނީ ލިބުނު ފަރާތަށް އެ އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި ދައްކާފައިވާ ފައިސާގެ ޖުމުލަ ވިތުހޯލްޑިންގ
ޓެކްސް އުނިކުރުމުގެ ކުރިން. ދެން 62 ވަނަ މާއްދާ. 62 ވަނަ މާއްދާގެ އަރިމަތީ ސުރުހީއަކީ، ވިތުހޯލްޑިންގ
ޓެކްސް ސެޓްފިކެޓް. އެހެންވީމާ، (ހ)ގައި މި އިންނަނީ މި ގާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 55 މާއްދާގެ ދަށުން
މީރާއަށް ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކާފައިވާ ފަރާތަކުން އެދިއްޖެނަމަ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ސެޓްފިކެޓެއް 7
ދުވަސް ތެރޭގައި މީރާއިން ދޫކުރަންވާނެ ކަމަށް އޮތް އިރުގައި މި އަކުރުގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު މި އުނިކުރެވެނީ.
ވިތުހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ނަގާފައިވާ އާމްދަނީ ލިބުނު ފަރާތަށް އެ އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި ދައްކާފައިވާ ފައިސާގެ ޖުމްލަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ހިތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މިހާރު ޑްރާފްޓުގައި އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު ކަމަށް ބައްލަވާފައި އިތުރު
ކޮމެންޓެއް ނެތީމާ އަޅުގަނޑު ދެން އިން މާއްދާއަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
42. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް
އިޞްލާޙުކުރުން. -67 (ހ) 3ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު- ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި އެ ފަރާތްތަކުންކުރެ ފަރާތަކަށް
ވެފައިވާ ގެއްލުމުގެ އަދަދު ކުޑަވުން. ކުރިން މި އަކުރު، މި ނަންބަރު މި އިންނަނީ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި އެ
ފަރާތްތަކުންކުރެ ފަރާތަކަށް ވެފައިވާ ގެއްލުމުގެ އަދަދު ކުޑަކުރުން. މިގޮތަށް މި އިޞްލާޙުކުރެވެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ރަނގަޅު. ވަރަށް ސާފުވެއްޖެ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ ދެން ޖެހިގެން އިން މާއްދާއަށް
ދާނަން.
60

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-43 ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރުގެ 3ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން
ނަންބަރެއް އިތުރުކުރުމަށް. -67 (ހ) 3ގެ 4 ވަނަ ނަންބަރު- ހިސާބުކުރާ މުއްދަތެއްގައި އެ ފަރާތްތަކުންކުރެ
ފަރާތަކަށް ލިބޭ ޓެކްސް ކްރެޑިޓްގެ އަދަދު ކުޑަވުން. އެއީ އަޅުގަނޑު ކުރިން މި ދަންނަވާލި މާއްދާގެ ނަންބަރު
އިޞްލާޙުކުރުމާއެކު އެ ނަންބަރުގެ ފަހަތަށް އިތުރުކުރެވުނު ނަންބަރެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ހިތުން ތި މާއްދާއަށް އިތުރުކުރެވުނު ނަންބަރާއި ގުޅޭގޮތުން އިތުރު ވިސްނުންފުޅެއް އެއްވެސް
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރެއްގެ ނެތީމާ އަޅުގަނޑު ދެން އިން މާއްދާއަށް ދިއުމުގެ ކުރީގައި އަދި ހަމަ ކުޑަ ވާހަކައެއް
ދަންނަވައިލަން ބޭނުން. އަޅުގަނޑު 11 ޖަހަންދެން މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދަން ނިންމައިގެން ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ.
އަދި ކިތައް މާއްދާ އެބަ އިންތޯ ބާކީ އިތުރަށް މަސައްކަތް ކޮށްލަން؟ އަވަހަށް ނިންމާލެވޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށް
އޮވެއްޖެއްޔާމުން އަދި ކުޑަކުޑަ އިރުކޮޅަކު މަސައްކަތްކޮށްލުމުގެ ވިސްނުމުގައި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވަންޏާ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޅިއަކު 53 މާއްދާ މި ބިލުގައި މި ހިމެނެނީ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ނިންމީ 43.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވަންޏާ...
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑަށް، މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މިރޭ ދެން ނިންމާލަން. މާދަމާ ހުކުރު ވީމާ. އޭރުން ދެން
މި ބިލުގެ މަސައްކަތް، މައިގަނޑު މަސައްކަތް ނިންމާފައި ދެން އިދާރީ މަސައްކަތްތަކަށް ވަގުތު ދިނުމަށް
އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
61

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އަދި ކުޑަކުޑައިރުކޮޅަކަށް ގެންދަންތޯ. 10 ވަރަކަށް މިނެޓު.
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނިމެންދެން ކުރިއަށް ގެންދަން. 10 ވަރަކަށް މާއްދާއެއްނު ބާކީ އިނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއަށްވުރެ ވެސް ކުޑަވާނެހެން ހީވަނީ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޯރަމެއް ނެތް އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކީކޭތޯ؟
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޯރަމެއް ނެތް މި ވަގުތު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދެން އެހެންވީމާ ނިންމާލަންޖެހޭނީ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު، އަޅުގަނޑު އަދި އެއް ކަމެއް ކުރީގައި ދެންނެވުނު އޮޅުމެއް ސާފުކޮށްލަދިނުމުގެ ގޮތުން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
62

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިސްތިސްނާއާ ގުޅޭގޮތުން ކުރެއްވި ސުވާލާ ގުޅިގެން އޭރުގައި އަޅުގަނޑު އޭރުގައި އަޅުގަނޑަށް ދެންނެވުނީ
ފައިސާއިން ޢިނާޔަތުން ކަމަށް އިސްތިސްނާ ދެވޭނީ ދެއްތޯ. ދެން މީރާއިން އެ ވިދާޅުވަނީ އެގްޒެމްޝަންސް
އިސްތިސްނާތައް މި ދެވެނީ ނޮން-މޮނިޓަރީ ބެނިފިޓްސްގެ ގޮތުގައޭ. އެހެންވީމާ، ފައިސާއިނެއް ނޫން ކަމަށް އެ
ވިދާޅުވަނީ މި އިސްތިސްނާތައް މި ދެވެނީއެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ސާފުވެއްޖެ މިހާރު އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތުން މި ވަގުތު ކޯރަމް ނެތީމާ...
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލާނަން އިނގޭތޯ. އެ ފައިސާއިން އެއްވެސް އިސްތިސްނާއެއް ނުވާނެ ކަމަށް. ފައިސާއިން އެ ލިބޭ
އެއްވެސް އެއްޗެއް ނޮން-މޮނިޓަރީ ބެނިފިޓްސްގެ ގޮތުގައި ލިބޭ ހަދިޔާ ކަހަލަ އެއްޗެހި އިސްތިސްނާ ވާނީ. އެއީ އެ
ބުނާ މާނައަކީ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު ސާފުވެއްޖެ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ހިތުން މާދަމާގެ މެންދުރުފަހުގެ ވަގުތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން ދެން
ބައްދަލުވުން ބާއްވާނީ. މި ވަގުތު މާ ލަސް ގަޑިއަކަށްވުމާއި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް މި ވަގުތު ބައްދަލުވުމުގައި
ތިބުމުގައި ކުޑަކޮށް ދަތިތައް ހުރީމަ އަދި އެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިނދެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ
އެކަމަކު އިނގޭތޯ.
މިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ރިޟާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު އެބަ އިނިން ހަމަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
63

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ! އަޅުގަނޑު ކުޑަކޮށް މަސައްކަތްކޮށްލަންތޯ އަދި އިތުރު މެންބަރަކު. ނިއުޝާ ކުޑަކޮށް މަސައްކަތްކޮށްލަވަބައްލަވާ.
ޒަރީރު ކޮބައިތޯ ބައްލަވާލައްވަބައްލަވާ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! އަޅުގަނޑަށް މިހާރު ވެސް އަނެއްކާ މަސައްކަތް
ކުރިއަށްގެންދެވޭވަރަށް ކޯރަމް އޮތުމާއެއްކޮށް އިދާރީމޭޒުގަ އި އަޅުގަނޑު އެދޭނަން ދެން ޖެހިގެން އިން މާއްދާ
ދަންނަވާލަދެއްވަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
44 ވަނަ މާއްދާ- ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން ނަންބަރެއް
އިތުރުކުރުން. (ނ)- -4 މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތަށް
ލިބިފައިވާ ޓެކްސް ކްރެޑިޓު ގެ ޢަދަދު ކުޑަކުރުން. ކުރިން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ ހަމަ 66 ވަނަ މާއްދާގެ އޭރުގައި
ދަންނަވާލެވުނީ (ހ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ 3 ގެ ފަހަތަށް 4 އިތުރުކުރެވުނު ކަމަށް. ދެން މިހާރު މި އިތުރުކުރެވެނީ
ހަމަ އެ މާއްދާ 3ގެ ފަހަތަށް 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ ގޮތުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ހިތުން މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ސާފުވެވަޑައިގެންފި. މާއްދާ ތި އޮތް ގޮތާއި ދޭތެރޭގައި
އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާތީ އަޅުގަނޑު ދެން ޖެހިގެން އިން މާއްދާއަށް ދާނީ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-45 ބުނެދިޔަ ގާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ އަރިމަތީ ސުރުޚީ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. ޓްރާންސްފަރ
ޕްރައިޒިންގ ޑޮކިއުމަންޓޭޝަން. ދެން ކުރީގައި ގާނޫނުގައި، މިހާރު ގާނޫނުގައި މި އަރިމަތީ ސުރުޚީ އިންނަ ގޮތް
ދަންނަވާލަނަން. އިސްތިސްނާވާ އިންތިޒާމުތައް ނުވަތު މުޢާމަލާތްތައް. މި އިޞްލާޙު ކުރެވެނީ ޓްރާންފަރ ޕްރައިޒިންގ
ޑޮކިއުމަންޓޭޝަންގެ ގޮތުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދެން މި މާއްދާ ދަންނަވާލަދެއްވަންވީނޫންތޯ.
64

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-46 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން ނަންބަރެއް
އިތުރުކުރުން. -68 (ހ)- -3 އެ އިންތިޒާމު ނުވަތަ މުޢާމަލާތަކީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދު ގައި
ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްތިސްނާ އިންތިޒާމެއް ނުވަތަ މުޢާމަލާތެއްކަމުގައިވުން. ދެންމެ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލި 68 ވަނަ
މާއްދާ. އެއީ އަރިމަތީ ސުރުޚީ އިޞްލާޙުކުރެވުނު މާއްދާ. އެ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ފަހަތަށް
ނަންބަރެއް އިތުރުކުރަނީ. 68 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި މި އިންނަނީ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތްތަކުންކުރެ
ހާލަތެއްގައި މި މާއްދާ ރައްދެއްނުވާނެއެވެ. އެ ގޮތަށް އިންނައިރުގައި އެ އަކުރުގައި ހިމެނޭ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި 2
ވަނަ ނަންބަރުގެ ފަހަތަށް މި 3 ވަނަ ނަންބަރެއް އިތުރު މި ކުރެވެނީ. އިންތިޒާމު ނުވަތަ މުޢާމަލާތަކީ މި ގާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްތިސްނާ އިންތިޒާމެއް ނުވަތަ މުޢާމަލާތެއްކަމުގައިވުން. އެހެންވީމާ، އެ
ހާލަތުގައި މި މާއްދާ ރައްދެއްނުވާނެ ކަމަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ތި މާއްދާ މިހާރު ތި އޮތް ގޮތް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ އޮތް ގޮތް ރަނގަޅުކަމަށް
ބަލާފައި ދެން އިން މާއްދާ ދަންނަވާލަދެއްވުން އެދެން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-47 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދެވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -68
(ށ)- -2 އެ މުޢާމަލާތްކުރުމުގައި އެ ފަރާތަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ޝަރުތުތައް. މިއީ ހަމަ ކުރީގައި
ދަންނަވާލި 68 ވަނަ މާއްދާގެ، އެ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދެވަނަ ނަންބަރު މިއީ. އިޞްލާޙުކުރެވެނީ (ށ)ގައި މި އިންނަނީ،
މި ގާނޫނުގެ ދަށުން އާމްދަނީން ނަގާ ޓެކްސް ދައް ކާ ކޮންމެ ފަރާތަކުންމެ އެ ފަރާތަކުން ގުޅުންހުރި ފަރާތަކާއިއެކު
ކުރާ ކޮންމެ މުޢާމަލާތަކާއި ގުޅޭ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ލިޔެކިއުންތައް ޓްރާންސްފަރ ޕްރައިޒިންގ
ޑޮކިއުމަންޓް ތައްޔާރުކޮށް ބަލަހައްޓަންވާނެ ކަމަށް މި އިންނަނީ. އިންނައިރުގައި 2 ވަނަ ނަންބަރު މި
އިޞްލާޙުކުރެވެނީ. ދެން 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ކުރީގައި މިހާރު މި އިންނަނީ، އެ އިންތިޒާމެއް ނުވަތަ މުޢާމަލާތެއް
ކޮށްފައި ވަނީ އިސްތިސްނާ އާމްދަނީއަކާއި ގުޅިގެން ކަމަށްވުން އިންނަ އޮތުން މި ބަދަލުކުރެވެނީ އެ
މުޢާމަލާތްކުރުމުގައި އެ ފަރާތްތަކުން ކަނޑައަޅާފައި ވާ އުސޫލުތަކާއި ޝަރުތުތައް، މި ގޮތަށް.
65

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު ސާފު.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން ކުރީގައި 2 ވަނަ ނަންބަރާއި 3 ވަނަ ނަންބަރާއި ދެމެދުގައި މި އިންނަނީ "ނުވަތަ" ބޭނުންކޮށްފަ. އެހެންވީމާ،
އެ ދެ ހާލަތުންކުރެ ކޮންމެވެސް އެއް ހާލަތެއްގައި މި އިންނަނީ ކުރީގައި. ދެން މިހާރު އިޞްލާޙުކުރެވިގެން އާއިރުގައި
ހަމަ 2 ވަނަ ނަންބަރު އަދި 3 ވަނަ ނަންބަރާއި 4 ވަނަ ނަންބަރާއި އެކުގައި މި އަންނަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ތި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާތީ މިހާރު ޑްރާފްޓްގައި އެ އޮތް ގޮތް
ރަނގަޅުކަމަށް ބަލައި ދެން އިން ނަންބަރަށް ދާނަން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-48 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 70 ވަނަ މާއްދާ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -70 (ނ)- ދިވެހިރާއްޖެއިން
ބޭރުގެ ޝަޚުސެއް % 10 ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ބޮޑު ހިއްސާއެއް އޮތް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ކޮންމެ
ފަރާތަކުން ވެސް އެ ޝަޚުސެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީގެ ތެރެއިން އެ ފަރާތެއްގެ ހިއްސާ އަންނަނިވި
ފޯމިއުލަރ ބޭނުންކޮށްގެން ހިސާބުކުރުމަށްފަހު އެ ފަރާތްތެއްގެ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީގެ ތެރޭގައި
ހިމަނަންވާނެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތުގެ ހިއްސާގެ ޖުމުލަ ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ. ދެން
ފޯމިއުލަރގައި މި އިންނަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތުގެ ހިއްސާއަކީ ކޮބައިކަން ބަޔާންކުރާއިރުގައި
އެއީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޝަޚުސަކީ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ އެ ނޫންވެސް ގާނޫނީ ޝަޚުސެއް ނުވަތަ
ޕާޓްނަރޝިޕެއް ނަމަ އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތުގެ ހިއްސާ
ރައުސްމާލުގެ އެވަރެޖު ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތުގެ ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤުގެ އެވެރެޖުން މިއިން
ބޮޑު އަދަދެއް ކޮންމެ ދުވަހަކަށް ވަކިން ހިސާބުކޮށްފައެވެ. އެއީ. މި ދަންނަވާލެވުނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތުގެ ހިއްސާ މި ފޯމިއުލަރ މި ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތް. ދެން 2ގައި މި އަންނަނީ، ދިވެހިރާއްޖެއިން
66

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ބޭރުގެ ޝަޚުސަކީ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ އެ ނޫން ވެސް ގާނޫނީ ޝަޚުސެއް ނުވަތަ ޕަރޓްނަރޝިޕެއް ނޫންނަމަ އެ
ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ ޝަޚުސެއްގެ ރައުސުލްމާލުގައި އޮތް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތުގެ
މަޞްލަޙަތުގެ އެވްރެޖު ކޮންމެ ދުވަހަކަށް ވަކިން ހިސާބުކޮށްފައެވެ. -3 ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޝަޚުސަކީ ފިކްސްޑް
ޓްރަސްޓެއް ނަމަ އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ ޓްރަސްޓް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ބެނިފިޝަރީ
މަޞްލަޙަތުގެ އެވްރެޖު އަދި ޑިސްކްރިޝަނަރީ ޓްރަސްޓެއް ނަމަ އެ ޓްރަސްޓުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ
ސެޓްލަރ މަޞްލަޙަތުގެ އެވްރެޖު. ދެން 2ގައި މި އިންނަނީ މި ފޯމިއުލަރގައި ހިއްސާގެ ޖުމުލަ ބޭނުންކުރެވޭނެ ގޮތް
ތަފުސީލުކުރެވިފަ. އެއީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޝަޚުސަކީ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ އެ ނޫން ވެސް ގާނޫނީ ޝަޚުސެއް
ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއް ނަމަ އެ ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ ޝަޚުސެއްގެ ހިއްސާގެ ރައުސުލްމާލުގެ އެވްރެޖު
ނުވަތަ އެ ޝަޚުސުގެ ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤުގެ އެވްރަޖު ކޮންމެ ދުވަހަކަށް ވަކިން ހިސާބުކޮށްފަ. -2 ދިވެހިރާއްޖެއިން
ބޭރުގެ ޝަޚުސަކީ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ އެ ނޫން ވެސް ގާނޫނީ ޝަޚުސެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއް ނޫންނަމަ އެ
ހިސާބުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ ޝަޚުސެއްގެ ކެޕިޓަލްގައި މަޞްލަޙަތު އޮތް ހުރިހާ ފަރާތްތަކުގެ ހިއްސާގެ ޖުމުލަ
އެވްރެޖު ކޮންމެ ދުވަހަކަށް ވަކިން ހިސާބުކޮށްފަ. -3 ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޝަޚް ސަކީ ޓްރަސްޓެއްނަމަ، އެ
ޓްރަސްޓުގެ ޓްރަސްޓީންގެ ތެރެއިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ޓްރަސްޓީންގެ ޖުމުލަ. ދެން ފޯމިއުލަރގެ
ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ އާމްދަނީ މާނަކުރެވޭ ގޮތް ނުވަތަ ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތް 3ގައި މި ބަޔާންކުރަނީ. ޓެކްސް ބިނާކުރެވޭ
އާމްދަނީއަކީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހިސާބުކުރާ ޖުމްލަ އާމްދަނީން އުނިކުރުމަށް މި ގާނޫނުން ހުއްދަކުރާ
އުނިކުރުންތަކާއި މި ގާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ގެއްލުން އުނިކުރުމުން އޮންނަ
އާމްދަނީއެވެ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
67

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އާދެ! ދެން ގާނޫނުގައި މި މާއްދާގައި ކުރީގައި މި އިންނަނީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޝަޚްސެއްގެ ކެޕިޓަލް ގެ
އެއްވެސް ހިއްސާއެއް އޮތުން، މި އޮންނަ އޮތުން މި ބަދަލުވަނީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޝަޚްސެއްގެ 10% ނުވަތަ
އެއަށްވުރެ ބޮޑު ހިއްސާއެއް އޮތްކަމަށް. އެހެންވީމާ، އެ ބަދަލު އެބަ ގެނެވޭ. ދެން ހަމަ އެއާއެކުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ވަޒަންވެރިވެފައިވާ ފަރާތުގެ ހިއްސާއަކީ ކޮބައިކަން ބަޔާންކުރާއިރުގައި އެ އިތުރަށް، އިތުރު ތަފުސީލުތަކެއް އެބަ އާދޭ
މި ގެނެވޭ އިޞްލާޙުގައި. ދެން ހަމަ މި ހިއްސާގެ ޖުމުލަ ވެސް އަދި މި ފޯމިއުލަރގެ ތަފުސީލުތައް
ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް އިޞްލާޙުތަކެއް މި އަންނަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ސާފުވެއްޖެ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މިހާރު މި އޮތް ގޮތާއި މެދު އެއްވެސް
ވިސްނުންފުޅެއް ފާޅުނުކުރައްވާތީ އެ އޮތް ގޮތް ރަނގަޅުކަމަށް ބަލާފައި ދެން އިން ނަންބަރު ދަންނަވާލަދެއްވުން
އެދެން އިނގޭތޯ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-49 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން. ކުރިން
ދަންނަވާލި މާއްދާގައި މި އިނީ އެ މާއްދާގެ (ނ) އިޞްލާޙުކުރުން. ދެން މިހާރު މި ދަންނަވާ މާއްދާގައި މި
އިންނަނީ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ ފަހަތަށް އަކުރެއް އިތުރުކުރަނީ މި (ޅ)ގެ ގޮތުގައި މި މާއްދާގެ (ނ)ގެ
ބޭނުމަށް. ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޝަޚުސެއްގެ ކެޕިޓަލްގެ 10% ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ބޮޑު ހިއްސާއެއް އޮތް ކަމަށް
ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލާނީ އެ ޝަޚުސެއްގެ ކެޕިޓަލްގައި މަޞްލަޙަތު އޮތް ހުރިހާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކުގެ ހިއްސާގެ
ޖުމުލައަށެވެ. އެހެންވީމާ، ކުރީގައި މި ގެނެވުނު އިޞްލާޙާއި ގުޅިގެން މި ގެނެވުނު، މި އިތުރުކުރުމެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ޢިއުތިރާޟްނުކުރައްވާތީ ދެން އިން ނަންބަރަށް ވަޑައިގެންދެއްވުން އެދެން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
68

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
-50 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 71 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ)ގެ 5 ވަނަ ނަންބަރުގެ ފެށޭ ޢިބާރާތް އަންނަނިވި ގޮތަށް
އިޞްލާޙުކުރުން. -70 (ޅ)- -)5("ޓެކްސް އެބިޓާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ، އެ މުއްދަތުގައި މި ގާނޫނުގެ 33
ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ގެއްލުން އުނިކުރުމުގެ ކުރިން އޮންނަ ފައިދާ ނުވަތަ ގެއްލުމަށް އަންނަނިވި އަދަދުތައް
އެއްކުރުމުން އަންނަ އަދަދަށެ ވެ. ދެން ގާނޫނުގައި މި މާއްދާ އިންނަ ގޮތަށް ބަލާލާއިރުގައި "ޓެކްސް އެބިޓާ" ކަމަށް
ބުނެފައި އެ ވަނީ އެ މުއްދަތުގައި ޓެކްސް މި ގާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ގެއްލުން އުނިކުރުމުގެ ކުރިން
އޮންނަ ފައިދާ ނުވަތަ ގެއްލުމަށް އަންނަނިވި އަދަދުތައް އެއްކުރުމުން އަންނަ އަދަދަށޭ އޮތް އޮތުމުގައި މި އުނިވަނީ
ޓެކްސް. އޭގެ ބަދަލުގައި މި އަންނަނީ، "ޓެކްސް އެބިޓާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ އެ މުއްދަތުގައި މި ގާނޫނުގެ 33
ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ގެއްލުން އުނިކުރުމުގެ ކުރިން އޮންނަ ފައިދާ ނުވަތަ ގެއްލުމަށް އުނިކުރުމުގެ އަދަދުތައް
އެއްކުރުމުން އަންނަ އަދަދަށްކަމަށް. އެހެންވީމާ، އެ ލަފުޒު މި އުނިވަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއް ކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ހިތުން މިހާރު އޮތް ގޮތް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާތީ އޮތް ގޮތް ރަނގަޅު.
އެހެންވީމާ، ދެން އިން ނަންބަރު ދަންނަވާލަދެއްވުން އެދެން.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-51 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ފ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. -79 (ފ)- "ޝަޚްސުތަކުގެ
ގްރޫޕް ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ، އެއްވެސް ޝަޚްސަ ކުން އެ ޝަޚްސެއްގެ މާލީ ކަންކަން ދައްކުވައިދޭ
ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ފައިނޭންޝިއަ ލް ސްޓޭޓްމަންޓްތައް މީރާއަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭނެ ކަމަށް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ
ގަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާ ޙާލަތެއްގައި އެ ޝަޚްސުތަކަށެ ވެ. ދެން ކުރީގައި ކުންފުނިތަކުގެ ގުރޫޕު އޮތް އޮތުން މި
ބަދަލުވަނީ ޝަޚްސުތަކުގެ ގުރޫފަށް. ދެން ހަމަ މި އަކުރުގައި ކުންފުނިތައް ބޭނުންކޮށްފައިވުން މި ޝަޚުސުތަކަށް މި
ބަދަލުކުރެވެނީ އެ ޢިބާރާތް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދެން ޖެހިގެން އިން ނަންބަރު ދަންނަވާލަދެއްވާ.
69

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
-52 ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ-ވ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރު ން. -79 (ހ-ވ)- -1
"ދާއިމީ މަރުކަޒު" ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ވިޔަފާރި ނުވަތަ ވިޔަފާރިން ބައެއް ހިންގާ
ވިޔަފާރި ހިންގުމުގެ ދާއިމީ ތަނަކަށެވެ. -2 ޚާއްޞަ ގޮތެއްގައި ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި
ތަންތަނާއި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ. -1 މެނޭޖްމަންޓް ގާއިމުވެފައިވާ ތަނެއް. -2 ގޮތްޕެއް. -3 އޮފީހެއް. -4
ފެކްޓަރީއެއް. -5 ވޯކްޝޮޕެއް. -6 މަޢުދަން ހޯދުމުގެ މަސައްކަތްކުރާ ނުވަތަ ނަގާ ތަނެއް. ގޭސް ނުވަތަ ތެޔޮވަޅެއް
ނުވަތަ އެނޫން ވެސް ގުދުރަތީ ވަސީލަތްތައް ހޯދުމުގައި މަސައްކުރާ ނުވަތަ ނަގާ ތަނެއް، ގުދުރަތީ ވަސީލަތެއް
ނެގުމަށް ބޭނުންކުރާ ކަނޑުދަތުރުފަތުރުކުރާ އުޅަނދު ނުވަތަ ބޯޓު ނުވަތަ ޕްލެޓްފޯމް ވެސް ހިމެނޭ ގޮތުން. ދެން -3
ދާއިމީ މަރުކަޒުގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ތަންތަނާއި ކަންކަންވެސް ހިމެނެއެވެ. -1 ޢިމާރާތްކުރާ ތަނެއް
ނުވަތަ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ނުވަތަ އިންސްޓޮލޭޝަން ނުވަތަ އެސެމްބްލީ ޕްރޮޖެކްޓެއް ނުވަތަ އެ ތަނަކާ ނުވަތަ އެ
ޕްރޮޖެކްޓަކާ ގުޅިގެން ސުޕަވައިޒްކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރުން އެ ފަރާތަކުން ނުވަތަ އެ ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކުން
ކުރިއަށްގެންދާ އެއް ބާވަތެއްގެ ނުވަތަ ގުޅިފައިވާ ޕްރޮޖެކްޓްތައް ނުވަތަ ކުރާ މަސައްކަތްތަކުގެ މުއްދަތު ވެސް
ހިމެނޭގޮތުން އެ ތަނެއް ނުވަތަ ޕްރޮޖެކްޓެއް ނުވަތަ މަސައްކަތެއް 90 ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހަށް މަސައްކަތް
ހިނގަމުންދާނަމަ. ދެން 2ގައި މި އިންނަނީ، އެ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފުން ނުވަތަ އެފަދަ ބޭނުމަކަށް ހަރަކާތްތެރިވާ
އެހެން ބަޔަކު މެދުވެރިކޮށް ޓެކްސް އަހަރެއްގައި ފެށޭ ނުވަތަ ނިމޭ 12 މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި އެ
ފަރާތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކުން ހިންގާ އެއް ބާވަތެއްގެ ނުވަތަ ގުޅިފައިވާ ޕްރޮޖެކްޓްތަކުގެ ނުވަތަ ފޯރުކޮށްދޭ އެއް
ބާވަތެއްގެ ނުވަތަ ގުޅިފައިވާ ޚިދުމަތްތަކުގެ މުއްދަތުވެސް ހިމެނޭ ގޮތުން 183 ދުވަހު ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހު
ޚިދުމަތެއް (ކޮންސަލްޓަންސީ ޚިދުމަތް ވެސް ހިމެނޭ ގޮތުން) ފޯރުކޮށްދިނުން. -3 މަސްވެރިކަން ވެސް
ހިމެނޭގޮތުން، ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތައް ހޯދުމުގެ މަސައްކަތްކުރުން، ނެގުން، ނުވަތަ އެ ވަސީލަތަކުން ނަފާ ހޯދުން
ޓެކްސް އަހަރެއްގައި ފެށޭ ނުވަތަ ނިމޭ 12 މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި، އެ ޕްރޮޖެކްޓް ނުވަތަ މަސައްކަތް
90 ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހަށް ދެމިގެންދާނަމަ. -4 ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ނުވަތަ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ
ބޭނުމަށް މެކޭނިކަލް ނުވަތަ ސައިންޓިފިކް އިކުއިޕްމަންޓް ނުވަތަ މެޝިނަރީ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް 90
ދުވަހަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ބޭނުންކުރުން ނުވަތަ އިސްޓޯލްކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރުން އެއީ ދާއިމީ މަރުކަޒެއް
ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެ ވެ. -5 މި މާއްދާގެ މި އަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި އެހެން
ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް ، މި އަކުރުގެ 7 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެ މަތިން ވަކި ފަރާތެއްގެ "ފުރަތަމަ
70

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
" "އޭ "
ފަރާތް ބަދަލުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތަކުން ޖެންޓް އެގޮތުން ހަރަކާތްތެރިވުމުގެ ތެރޭގައި
ފުރަތަމަ ފަރާތުގެ ނަމުގައި އާންމު ގޮތެއްގައި ކޮންޓްރެކްޓް ހަދާނަމަ ނުވަތަ އެ ކޮންޓްރެކްޓެއް ހެދުމާއި ހަމައަށް
ކުރެވޭ މަސައްކަތު ގައި ފުރަތަމަ ފަރާތުން އިސްވެ ހަރަކާތްތެރިވާ ހާލަތުގައި އާންމު ގޮތެއްގައި އެ ކޮންޓްރެކްޓަށް
ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް ނުގެނެސް އޭޖެންޓް އެ ކޮންޓްރެކްޓް ހަދާނަމަ އަދި އެ ކޮންޓްރެކްޓް ހަދަނީ ފުރަތަމަ ފަރާތުގެ
ނަމުގައިނަމަ ނުވަތަ ފުރަތަމަ ފަރާތުގެ މިލްކުގައިވާ މުދަލެއްގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުކުރުމަށް ނުވަތަ އެފަދަ މުދަލެއް
ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ދިނުމަށް ކަމަށް ވާނަމަ ނުވަތަ އެ މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ފުރަތަމަ ފަރާތަށް ލިބިފައިވާ
މުދަލެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ދިނުމަށް ކަމަށް ވާނަމަ ނުވަތަ ފުރަތަމަ ފަރާތުން ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ކަމަށް
ވާނަމަ. ފުރަތަމަ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި އޭޖެންޓް ކުރާ މަސައްކަތަކާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފުރަތަމަ ފަރާތުގެ ދާއިމީ
މަރުކަޒެއް ހުރިކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ. -6 މި މާއްދާގެ މި އަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 5 ވަނަ ނަންބަރުގެ
ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައި އެފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް އިންޝުއަރެންސްގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތަކުން
ރީއިންޝުއަރެންސްގެ ވިޔަފާރިއާއި ގުޅިގެން ނޫން ގޮތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިންޝުއަރެންސް ޕްރީމިއަމް ހޯދާނަމަ
ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގަ އި އޮތް ރިސްކެއް މުސްތަޤިއްލު އޭޖެންޓެއްގެ ގޮތުގައި ނުހިމެނޭ ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށް
އިންޝުއަރކުރާނަމަ އެ އިންޝުއަރެންސް ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތުގެ ދާއިމީ މަރުކަޒެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރިކަމަށް
ބެލެވޭނެއެވެ. -7 އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ "ފުރަތަމަ ފަރާތް" ބަދަލުގައި އޭޖެންޓެއްގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތަކުން
"އޭޖެންޓް" ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރަނީ މުސްތަޤިއްލު އޭޖެންޓެއްގެ ގޮތުގައިނަމަ އަދި ފުރަތަމަ ފަރާތުގެ
ބަދަލުގައި އޭޖެންޓް ހަރަކާތްތެރިވަނީ އެ އޭޖެންޓުގެ ވިޔަފާރީގެ އާންމު އުސޫލުން ކަމަށް ވާނަމަ އެ އޭޖެންޓުގެ ދާއިމީ
މަރުކަޒެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރިކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެ އޭޖެންޓަކު ހަ ރަކާތްތެރިވަނީ އެ އޭޖެންޓާ
ގާތް ގުޅުމެއް އޮތް ފަރާތެއް ނުވަތަ ފަރާތްތަކެއްގެ ބަދަލުގައި އެކަނި ކަމަށް ވާނަމަ ނުވަތަ ގާތްގަނޑަކަށް އެ
ފަރާތުގެ ނުވަތަ ފަރާތްތަކުގެ ބަދަލުގައި އެކަނި ކަމަށް ވާނަމަ އެ އޭޖެންޓަކީ މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް މުސްތަޤިއްލު
އޭޖެންޓެއްކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެ ވެ. މި ދަންނަވާލެވުނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ތި މާއްދާ ވަރަށް ތަފުސީލުކޮށް ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ފަހުމުވާ ގޮތަށް ޢިބާރާތްތައް ހުރީމަ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންގެ އެއްވެސް އިޢުތިރާޟްކުރުމެއް ނުފެނޭ އަޅުގަނޑަކަށް. އެހެންވީމާ، ތި މާއްދާ ތި އޮތް ގޮތަށް
71

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ފާސްވީކަމަށް ބަލައި ދެން އިން މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު ދާނަން އިނގޭތޯ. އެންމެ ފަހު މާއްދާއޭ އަޅުގަނޑު
ހަނދާންވަނީ ދެން އިނީ.
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މި ގާނޫނަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުރިހާ އިޞްލާޙެއް މި ދަންނަވާލެވުނީ. ދެން ބިލުގެ 53 ވަނަ މާއްދާގައި މި
އިންނަނީ މި ގާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ މި ޤާނޫނު ފާސްވެ ތަޞްދީޤުކޮށް ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ކަމަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ހިތުން މި ވަގުތު އަޅުގަނޑުމެންގެ ވޯޓިންގ ކޯރަމް ވެސް އޮތުމާއެއްކޮށް އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނަށް 1 ވަނަ މާއްދާއިން ފެއްޓިގެން އައިސް 53 ވަނަ މާއްދާއާ ހަމައަށް ދަންނަވާލެވުނުއިރު
ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް އިޞްލާޙުތަކާ އެއްކޮށް ގެނެވިފައި އެ ހުރީ. ދެން ޕާކް ކުރެވިފައި އޮތް މާއްދާއެއް
ފިޔަވައި އެހެން ހުރިހާ މާއްދާއެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވާ ކަމަށް ވާނަމަ ފާސްވީކަމަށް
ބަލާފައި އަޅުގަނޑު ދެން ކުރިއަށްދާނީ. މިގޮތުން މާދަމާ ތިބޭފުޅުންނަށް ފަސޭހައީ ރޭގަނޑުގެ ވަގުތެއް ކަމަށް
ވަންޏާމުން ރޭގަނޑަށް އަޅުގަނޑު ބައްދަލުވުން ހަދާނީ. ނޫނީ މެންދުރުފަހުން ވިއްޔާ މެންދުރުފަހުން
އިޢުތިރާޟްނުކުރައްވަންޏާމުން މިހާރު މަސައްކަތް ގެންދެވިފައި އޮތް ހިސާބުން އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ އިތުރު
އެއް ބައްދަލުވުމުން ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ބިލުގެ މަސައްކަތް ނިންމޭނެ ކަމަށް.
ތިނަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޣުނީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މާދަމާ މެންދުރުފަހުން ބައްދަލުވުން ކުރިއަށް ގެންދަން. މާދަމާ ރެޔަކީ ދެން ވަރަށް
ގިނަ ބޭފުޅުން އެހެން ކޮންމެވެސް ކަމަކާ މަސްޢޫލުވެގެން އުޅޭނެ ރެއެއް ކަންނޭނގެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، 2:30ގައި މާދަމާ އަޅުގަނޑު އިތުރު ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވަން އިދާރީމޭޒުގައި ދަންނަވާނަން. އޭރަށް
އަޅުގަނޑު ހތުން ގަޑިއެއްހާއިރު މަސައްކަތްކޮށްލަނިކޮށް މަސައްކަތް ނިންމާލެވޭނެ. ހުކުރު ދުވަހުގެ...
72

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ!
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މާދަމާ މެންދުރުފަހުގެ ބައްދަލުވުމުގައި އޭ.ޖީ އޮފީހުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ބިލަށް މި އިތުރުކުރެވޭ ބައި
ލިބޭނެތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ލިބޭނެ ލިބޭނެ. މިރޭ އެ މަސައްކަތް ނިންމާފައި މާދަން ހެނދުނު ފޮނުވާނެ ކަމަށް އިދާރީމޭޒުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް
މަޢުލޫމާތު ދެއްވި މިރޭ އިނގޭތޯ.
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ. އާދެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ މާދަމާ މެންދުރު 2 ޖަހާއިރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައްދަލުވުމެއް ދެން ބާއްވާނީ. ދެން
އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ރަނގަޅު ހަމަ އެ 1 ގަޑިއިރު އެ ކަމަށް ހުސްކޮށްލަދެއްވިއްޔާ. އޭރަށް މި ވޯރކިންގ ކޯރަމްއާ،
ވޯޓިންގ ކޯރަމްއާ އެކުގައި ގޮސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނިންމާލެވޭނެ. ދެން މިއަދު ވަރަށް ބުރަކޮށް މެންދުރުފަހުގައާއި
އަދި މިރޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ވަރަށް ފުރިހަމަ އެއްބާރުލުން ލިބިގެން ދިޔައީތީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް،
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައި އޮތް ސުންގަޑިއަށް ރީޗްވާވަރަށް މަސައްކަތް މިހާތަނަށް މި ފެނުނު ފެނުމުގައި މި
ގެންދެވެނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ ހަމަ މި މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެންނާ
73

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 1 ޖުލައި 2021
ހަވާލުކޮށްފައި މި އޮތް ސުންގަޑިއަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އެއްބާރުލުމާ އެއްކޮށް ނިމިގެންދާނެ ކަމަށް. އެގޮތަށް
އިދާރީ މުވައްޒަފުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ކަމުގައި މި ސަޕޯޓު ދެއްވާތީ މިހެން މި ގެންދެވެނީ ކުރިއަށް.
އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުއަދާކުރަން ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް. އެހެންވީމާ، މިރޭގެ ބައްދަލުވުން ވަރަށް
ބޮޑަށް ނިންމާއިލާނަން. މި ބައްދަލުވުން ނިންމާލާނަން މިރޭ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ.
____
74